Tidskrift för SCHACK 6

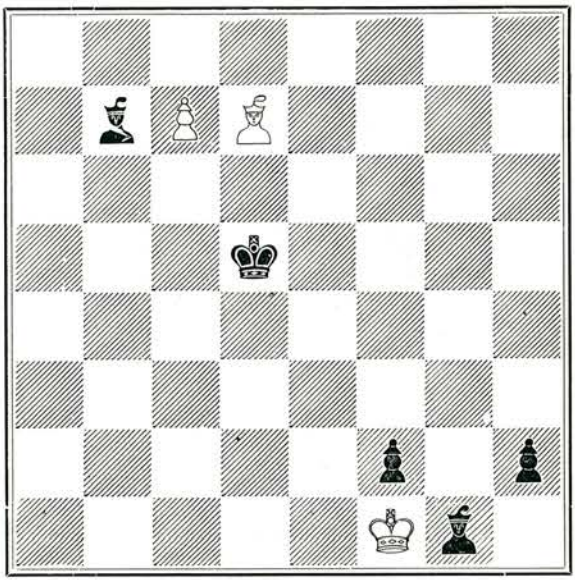
Årgång 68 • Juli—Augusti • 1962

Stort SM—referat med bildsvep och partier

• • • • • •

Omslagstävlingen sid. 171

Omslagsstudien



Vit drar och gör remi

2:15 oms inb.

Tigran Petrosjan möter Botvinnik i match om VM våren 1963

Tidskrift för SCHACK

Officiellt organ för Sveriges Schackförbund.
Box 7123, Göteborg 7. Postgiro 60 46 34

Tidskriftskommitté:
Ansvarig utgivare Docent Eric Uhlin, tel. 0303/102 51
Ekonomichef Arne Berggren, tel. 031/14 64 54
Redaktion Ernst Åhman, tel. 031/20 11 44
Ägare Sveriges Schackförbund
Prenumerationspris Kr. 17:—
Lösnummerpris Kr. 2:15

SCHACKSPEL
SCHACKKLOCKOR
SCHACKBÖCKER

Lösa häften av
Tidskrift för Schack
1933—1953 extra billigt.
Begär prisuppgifter

Lundins schackförlag
Drottninggatan 29 C
Stockholm C
Tel. 11 51 95
Postgiro 35 68 40

INNEHÅLL

Bengt Ekenberg sverigemästare 161
Kongressen 162
Juniorfinalisterna 165
Bo Aurell 167
De nya landslagsspelarna 169
Omslagsstudien 171
Det svenska olympialaget 171
Allsvenska serien 171
Tigran Petrosjan blev VM-kandidat .. 172
Radio-SM 174
Distriktsnytt 175
Utlandet 175
Tre femtioåringar 176
Upprop från Ungdomsschackets Vänner 177
Partier 178
Studier 186
Nordiskt nytt 187
Problem 190
Boknytt 191
Korr-schack 192

VARUHUSET GRAND

Göteborgs populäraste varuhus

— i hjärtat av stadens affärscentrum

Bengt Ekenberg sverigemästare



Årets SM i schack påminner genom sitt förlopp om samma tävling i Västerås för tre år sedan. Då vann Kristian Sköld en överlägsen seger, med 8½ poäng av 11 möjliga; nu segrade Bengt Ekenberg lika överlägset, med exakt samma resultat som Sköld i Västerås!

Ekenberg, göteborgare till födsel men genuin skåning till uppfostran och språk, var inte nämnd i förhandstipsen. Han har visserligen varit svensk olympisk representant vid två tillfällen, vunnit sverigemästerskapet en gång tidigare — i Malmö 1943 — och deltagit i många landskamper mot våra grannländer, men de senaste åren har hans prestationer varit ganska ojämna och i ett par fall medelmåttiga. Trots rapporter om hans under vintersäsongen visade goda form trodde man inte, att han skulle kunna delta i tätstriden.

På sätt och vis avgjordes turneringen redan i första ronden, genom Ekenbergs seger över Åke Olsson. Det ökade hans och minskade Åkes chanser, och det stärkte hans självförtroende. I fortsättningen spelade han med den precision, som anstår en matematiklektor, och hans seger var aldrig allvarligt hotad, även om han i ett par fall — mot Sköld och Martin Johansson — var hårt pressad.

Ekenbergs seger var både populär och välförtjänt. Det är beklagligt, att han inte har möjlighet att delta i höstens schackolympiad.

Kampen om andraplaceringen var hård och spännande. Sköld började starkt men fick en svaghetsperiod och föll tillbaka, samtidigt som Buskenström, Martin Johansson och Z. Nilsson. Ingen av dem blev emellertid tvåa. Placeringen tillföll Åke Olsson, som efter 8 ronder hade 4 poäng men spurtade starkt med tre segrar. Han spelade inte ett enda remisparti men lyckades förlora en klar remisställning (mot Dahl) och vinna en annan (mot Sköld). Han tycks nu vilja och kunna infria de förväntningar, som ställdes på honom redan för flera år sedan, även om hans teorikunskaper borde vara större och grundligare.

Sköld visade god form i flertalet partier, men två svåra förbiseenden — mot Ekenberg och Åke Olsson — lade hinder i vägen för en ännu större poängskörd och bättre placering. Buskenström gjorde en stark insats och kombinerade med känd



Åke Olsson i tänkarpose

elegans, och även Martin Johansson spelade övertygande, efter en mindre lyckad start. Z. Nilssons styrka låg som vanligt i partianläggningen och hans svaghet i de taktiska förvecklingarna.

Arnlind var före tävlingen en av favoriterna, men det visade sig snart, att han inte var i form. Söderborg hade man också väntat sig mera av, men hans vackra vinstparti mot Åke Olsson var plåster på de sår, som andra motståndare tillfogade honom.

De båda juniorerna, Kinnmark och Dahl, började lovande, men deras bristfälliga rutin och teknik kostade dem sedan värdefulla poäng. Ljungquist spelade långt under sin verkliga förmåga och gjorde sig skyldig till svåra fel på tidigt stadium.

I landslagsklassens andra grupp var förre nordenmästaren Sterner storfavorit, men trots att han gick obesegrad genom turneringen, fick han nöja sig med att dela andraplaceringen med den ävenledes obesegrade Burehäll. Segern gick till den lugnt och säkert spelande Aurell, som gjort stora framsteg. Stormästaren Gösta Stoltz var en svår besvikelse för sina många beundrare. Hans uthållighet räcker tydligen inte till för så ansträngande tävlingar.

Gideon Ståhlberg

Kongressen

Kongressförhandlingarna dominerades i år av diskussionen om vissa revisionsanmärkningar. Det visade sig att revisorerna på alla väsentliga punkter misstagit sig, varför centralstyrelsen enhälligt beviljades ansvarsfrihet och likaså enhälligt omvaldes. På revisorsposterna blev det däremot nya män: Roland Karlsson, Hälsingborg, och Erland Elofsson, Göteborg.

I ansvarsdebatten gjorde docenten Karlmark, Stockholm, en utomordentlig analys av revisorernas promemoria, varigenom alla oväsentligheter sållades bort och kvarstående anmärkningar kunde effektivt bemötas och reduceras till sitt rätta värde. Förbundsordförandens "plädering" var av högsta klass, och de i ganska irriterad stämning inledda förhandlingarna kunde avslutas i en helt och hållet försonlig atmosfär. Förbundsordföranden hade, som framgått av dagspressen, föranstaltat om synnerligen genomgripande utredningar, vilka visserligen i första hand tjänade syftet att vederlägga oriktiga anmärkningar men därutöver helt säkert kommer att visa sig värdefulla för den framtida förvaltningen av landsförbundets tillgångar.

Ansvarsdebatten leddes föredömligt av Örnsköldsviks kommunalborgmästare Gustaf Liljebäck, som efter debatten betonade att den mognad som kännetecknar svenskt föreningsliv än en gång gjort det möjligt att på ett värdigt sätt lösa synnerligen svårartade motsättningar. Sällan har en ordförande mottagit en så välförtjänt applåd som den som följde på anförandet. Liljebäcks insats var imponerande, och de svenska schackvännerna står i stor tack-



Farfar och sonson Kinnmark

samhetsskuld till denne utomordentlige företrädare för svensk förvaltning.

I övrigt kan antecknas, att kongressen fastställde oförändrad avgift till landsförbundet, att revisorerna bemyndigades att i mån av behov anlita auktoriserad revisor, att frågorna om ombudskonferens och valberedning skall utredas före nästa kongress, att viss omläggning av medlemsredovisning genomföres, att rikslotteri anordnas även år 1963, att allsvenska serien spelas 3—4 november i år samt att 1963 års kongress med turneringar förlägges till Karlskrona och 1964 års till Göteborg. Frågan om Bassibiblioteket bordlades för ytterligare utredning. I anslutning till behandlingen av 1962 års allsvenska serie förrättades prisutdelning för fjolårets serie.

VALEN

Centralstyrelsens ordförande: Folke Rogard, v. ordförande: J. E. Ekelund, ledamöter: H. Bertulf, John Byström, Olov Carlberg, C. G. Carlsson, Ivar Havner, Magne Malmberg, Uno Samuelsson, Dine Sandin.

Centralstyrelsens suppleanter: Lars Bäckström, Thure Jacobsson.

Revisorer: Erland Elofsson, Roland Karlsson.

Revisorssuppleanter: Ragnar Forsman, Nils Nylander.

FIDE-delegat: Folke Rogard.

Delegater i Nordiska Schackförbundet: Folke Rogard, J. E. Ekelund.

Ledamöter av ungdomskommittén: Bengt Jakobsson, Oscar Rova, Nils Kellgren.

Allsvenska seriens överledare: J. E. Ekelund.

Delegat i internationella korrespondensschackförbundet: Erik Larsson.

Litet SM-pytt i panna

Örnsköldsviks läroverk var den idealiska spellokalen. Om någon ville bygga ett hus för schack-SM, så borde han bygga det precis så. En stor ljusgård i mitten, där hela andra klassen bekvämt fick plats, gallerier varifrån man kunde överblicka det hela, jättelika frukostrum som användes för servering, analyser och slängpartier och avskilda tysta rum för kansli och press.

☆

Arrangörerna skall ha en honnör för fina förberedelser, som gjorde att allt klaffade under själva turneringen. En verkligt trevlig bekantskap var den lugne och säkre Kurt Jonsson, allestädes närvarande och med alla trådar säkert i sin hand. Organisationskommitténs ordförande Carl A. Rosdahl förtjänar också en blomma. Och Jacob Ekelund var överledare precis som vanligt! Tore Ericson är oöverträffad som ledare för ett SM-kansli. Han var inte bättre i år än tidigare, för det finns inte.



Landsförbundets ordförande fick förnyat förtroende

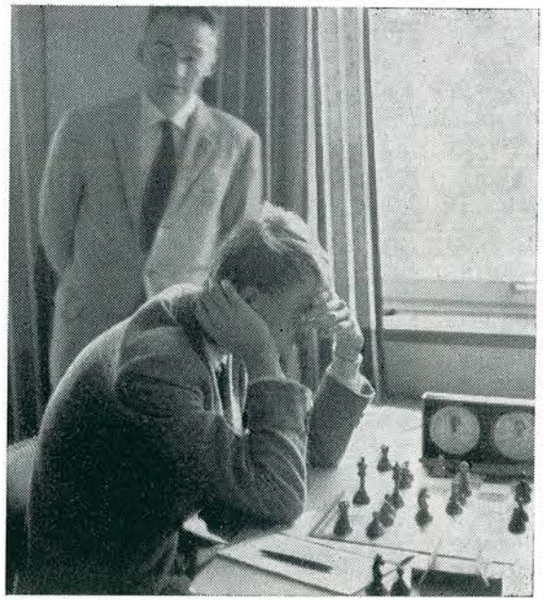
☆

På en punkt måste TfS dock uttala kritik. Blixtturneringen blev något förvirrad på grund av trängsel och frånvaro av avspärrning. Men det allvarligaste var, att man utan föregående meddelande till spelarna frångått praxis att som penningpriser utdela influtna avgifter. Sverigemästaren i blixt, Åke Olsson, fick visserligen en elegant transistorradio. Men andra pris var av enklaste slag och därutöver förekom inga priser. 83 deltagare hade dock inbetalat 332 kronor, många hade stannat en dag extra för att deltaga. Om man ändrar praxis bör det meddelas i samband med inbjudan. Det som skedde satte en liten fläck på en i övrigt utsökt fin schackvecka.

☆

Enligt Ekenberg var Åke Olsson kongressens nyttigaste spelare. Åke förlorade trots fördelaktig ställning mot den blivande sverigemästaren och besegrade dennes övriga allvarligaste konkurrenter.

☆



Martin Johansson tittar på Dahls parti

Schackbulletinens utgivare A. Hildebrand kom vid årets kongress med en nyhet, som är värd all uppskattning. För varje rond utgav han en stencilerad "extrabulletin" med samtliga partier från sverigemästargruppen och dessutom en del annat schackligt smått och gott. Bulletinerna kan rekvireras från Hildebrand, Fack, Uppsala 1.

☆

Bäste poängplockare var H. Ling, Södertälje, som vann samtliga 9 partier i sin andraklassgrupp.

☆

Om man två gånger under en period av fyra år tar odelad andraplacering eller delad första till tredje plats, så blir man uppflyttad. H. Broberger blev 1958 ensam tvåa, 1959 delade han andra till tredje plats och i år blev han åter ensam tvåa, nu på fina 8 poäng av 10 möjliga, vilket normalt utan vidare räcker till gruppseger. Den som kom före var L. Lindberg, som är landslagsspelare av god klass men som på grund av frånvaro de tre sista åren och utebliven dispens måste starta i mästarklassen. Om någon borde få dispens för start i landslagsklassen nästa gång så är det Broberger!



Sköld valde ofta gambit-fortsättningar



Buskenström mot Z. Nilsson i det berömda damoffer-partiet

☆

Intresset för denna tidskrifts förmånserbjudande var betydande. Många spelare utnyttjade möjligheten att för 10 kronor (12 kronor för icke medlemmar i Sveriges schackförbund) få hela 1962 års upplaga av TfS. De fem första numren överlämnades genast och återstående fem kommer på posten liksom till övriga prenumeranter. Erbjudandet står fortfarande öppet och avgiften kan insättas på tidskriftens postgiro nr 60 46 34.

☆

Avslutningsfesten ägde rum på Stora hotellet i Örnsköldsvik på lördagen.

☆

I samband med kongressförhandlingarna avsändes ett hälsningstelegram till förbundets höge beskyddare, KONUNG GUSTAF VI ADOLF. Svarstelegrammet innehöll tack och välgångsönskningar till förbundet.

Ernst Åhman

Juniorfinalisterna

Juniorerna hade ett hårt program i år med niorondig monradsturnering i förgrupper och därefter omedelbart särspel mellan de fyra gruppsegrarna. Det blev för mycket för segraren i grupp 1, femtonårige *Håkan Wennerström* från Ängelholm, som av hälsoskäl nödgades avstå från särspelet. Efter en mindre god start hade han gjort en verkligt fin prestation och segat sig fram till täten. Segat är förstås inte rätta ordet, ty Håkan är en utpräglad kombinationsspelare med livfullt och aktivt spelsätt. Det säger en hel del att han lämnade 1961 års medelpadsmästare Åke Malmdin efter sig på andra plats.

Rune Litsberger är liksom Wennerström född 1946. Han upptäcktes redan år 1951, då han deltog i en simultanmatch mot



Ljungquist mot Ekenberg. Partiet återfinnes på partiavdelningen



Holmstrand (t. v.) och Litsberger får mötas på nytt om juniortiteln

Ingeborg Helmertz. 1956 sysslade ett gäng på sjutton pojkar i Sundbyberg med schack. Rune var med och när det blev turnering vann han den yngre gruppen. Det ordnades final mot segraren i äldre gruppen och Rune vann igen. Så blev det några års paus, men sedan hösten 1960 representerar han Schackklubben Kamraterna i Solna. I skolungdomens senaste riksmästerskap blev han trea och i en träningsturnering med både juniorer och seniorer i Stockholm vid midsommartiden i år blev han förstapristagare genom sju raka segrar. I årets juniormästerskap för Stockholm delade han första platsen.

Lennart Holmstrand är född 1944 och började spela schack i hemmet när han var 7 eller 8 år gammal. Som trettonåring deltog han för första gången, det var under ett sportlov, i en schacktävling och vann förstås. Liksom Litsberger representerar han Schackklubben Kamraterna i Solna. Vid skolungdomens senaste riksmästerskap blev han gruppsegrare och helt nyligen erövrade han juniorblixtmästerskapet för Stockholm.

Mart Altmäe är södertäljegymnasist född 1944 med meriter från skolungdoms- och juniortävlingar. Finalist i radio-SM för juniorer. Hans seger var knappast tippad och är så mycket mer meriterande som han i sin grupp hade att kämpa mot starke Magnus Wahlbom från Malmö, vilken allmänt hölls som favorit men fick nöja sig med andra pris.

Ännu för några år sedan var juniormästerskapet mest en lek. De flesta partierna var över på någon timma och avgjordes genom enkla direkta fel. Så är det inte nu. Juniorerna är teorikunniga och välträinade och tar tävlingen på allvar. Vinnaren går direkt upp i mästarklassen och har också spelstyrka som räcker till för det. Man kan glädja sig åt detta med tanke på *svenskt schacks framtid*, men det kan inte hjälpas att man ibland funderar på om en så stark nervspänning är bra för alla pojkar i denna ömtåliga ålder. Kanske trots allt något mera av lek och litet mindre framgång skulle vara att föredraga med hänsyn till *pojkarnas framtid*. I varje fall är det nödvändigt att vara uppmärksam på deras fysiska och psykiska kondition. Ett juniormästerskap är inte längre någon sinekur.

Ernst Åhman

Intet avgörande i juniorernas särspel

Det dubbelrondiga särspelet mellan Mart Altmäe, Lars Holmstrand och Rune Litsberger slutade med dött lopp mellan Holmstrand och Litsberger, som båda fick 2½ poäng och därför under augusti får spela en match om sverigemästartiteln för juniorer. Altmäe fick en poäng.

Sverigemästerskapet 1962

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	poäng	plac.
1. K. G. Dahl, Estuna	—	½	0	0	0	1	0	0	0	½	1	1	4	10—11
2. K. Sköld, Stockholm	½	—	1	0	1	0	0	½	1	1	½	1	6½	3—4
3. Å. Stenborg, Eskilstuna	1	0	—	½	0	1	½	½	½	0	½	½	5	7—9
4. M. Johansson, Hedemora	1	1	½	—	½	0	½	½	0	½	1	½	6	5—6
5. Z. Nilsson, Stockholm	1	0	1	½	—	0	½	½	0	1	½	1	6	5—6
6. Å. Olsson, Stockholm	0	1	0	1	1	—	0	1	1	1	0	1	7	2
7. B. Ekenberg, Hälsingborg	1	1	½	½	½	1	—	½	1	1	½	1	8½	1
8. E. Arnlind, Stockholm	1	½	½	½	½	0	½	—	½	½	½	0	5	7—9
9. S. Buskenström, Avesta	1	0	½	1	1	0	0	½	—	1	1	½	6½	3—4
10. Ove Kinnmark, Göteborg	½	0	1	½	0	0	0	½	0	—	½	1	4	10—11
11. B. Söderborg, Stockholm	0	½	½	0	½	1	½	½	0	½	—	1	5	7—9
12. L. Ljungquist, Jönköping	0	0	½	½	0	0	0	1	½	0	0	—	2½	12

Bo Aurell



har under de senaste åren utvecklats till en mogen mästare och hans seger i landslagsklassens B-grupp är därför inte överraskande, även om Sterner före turneringen hölls som favorit. Aurell, Sterner och Burehäll gick alla obesegrade genom tävlingen, men Aurell vann sex partier och konkurrenterna bara fyra.

Aurell är född år 1920 och bosatt i Borås, där han tjänstgör som läroverksadjunkt i matematik och fysik (jfr sverigemästaren). Han började spela schack redan i barnaåren, hur tidigt minns han inte. År 1953 blev han mästare och har därefter några gånger med växlande lycka deltagit i landslagsklassen. Under lärarens ambulerande tillvaro har han hunnit bli distriktsmästare i såväl Nordskåne som Södra Västerbotten. Som korrespondensspelare deltar han f. n. i svensk mästarklass, där han vunnit 8 partier, spelat ett remi och har ett kvar i klar vinstställning, varigenom han klart vinner sin grupp.

B-gruppsvinnaren har en viss förkärlek för det bisarra, dock med den svagheten att han upprepar. Hans inledningsdrag f4 är vid det här laget riksbekant. Mittspelet för han med stor säkerhet och icke ringa uppfinningsrikedom medan hans slutspelsbehandling är positionell och konventionell.

E. Å.

Landslagsklassens B-grupp

1.	Bo Aurell, Borås	8½
2—3.	Arne Burehäll, Stockholm	7½
	Olov Sterner, Stockholm	7½
4—5.	Knut Arnstam, Hässleholm	7
	Royal Goode, Kristinehamn	7
6.	John Ljungdahl, Hälsingborg	6½
7—8.	Bengt Andersson, Stockholm	6
	Sven Carlsson, Västerås	6
9—11.	Gösta Stoltz, Stockholm	5
	Åke Werner, Göteborg	5
	Ernst Åhman, Göteborg	5
12.	Olov Kinnmark, Göteborg	4
13.	Karl Y. Johannesson, Göteborg	2

Mästarklassen, grupp 1

1.	L. Larsson, Kristianstad	8
2.	J. Pettersson, Mokorset	6
3—5.	R. Berner, Stockholm	5½
	K.-E. Gannholm, Alva	5½
	K. Kust, Stockholm	5½
6—7.	N. Bonander, Göteborg	5
	S. O. Johansson, Stockholm	5
8.	R. Jansson, Gävle	4½
9.	R. Byström, Ludvika	4
10—11.	O. Nilsson, Eskilstuna	3
	Kj. Vannrud, Tibro	3

Mästarklassen, grupp 2

1.	L. Lindberg, Stockholm	8½
2.	H. Broberger, Vällingby	8
3.	P. Karlsson, Stockholm	7½
4.	R. Halleröd, Göteborg	6½
5.	H. Ward, Västerås	5
6—9.	G. Andersson, Hagfors	4
	E. Larsson, Tranås	4
	E. Wendelin, Sandviken	4
	P. Wikström, Enskede	4
10.	J. Mörby, Lidköping	2
11.	E. Holm, Falun	1½

Mästarklassen, grupp 3

1.	B. Göransson, Västerås	6½
2.	G. Broström, Kristianstad	6
3.	A. Kerje, Stockholm	6
4.	N. Nylander, Domsjö	5
5.	Å. Bohman, Trollhättan	4½
6—9.	I. Andersson, Kungsgården	4
	A. Bergdahl, Karlskrona	4
	S. Kärrman, Lerum	4
	H. Lantz, Stockholm	4
10.	P. Ozolins, Lidingö	1

Mästarklassen, grupp 4

1.	B. Westin, Uppsala	8
2.	R. Utuste, Göteborg	6½
3—5.	R. Fagerström, Stockholm	6
	H. O. Hålén, Umeå	6
	V. Larsson, Alva	6
6—7.	G. Granlund, Långshyttan	5½
	R. Lundquist, Stockholm	5½
8.	H. Brynhammar, Kiruna	5
9—10.	L. Esselius, Borås	3
	B. Malmström, Ärsta	3
11.	H. Stedt, Jönköping	½

Första klassen, grupp 1

1. T. Lindelöf, Stockholm
2. G. Zetterström, Kolbäck
3. O. Appelqvist, Enskede
4. H. Nordström, Långshyttan

Första klassen, grupp 2

1. E. Bergman, Nyköping
2. A. Löfgren, Borås
3. L. Sahlin, Stockholm
4. B. Andersson, Ärsta

Första klassen, grupp 3

1. Å. Pettersson, Domsjö
2. O. Alfredsson, Stockholm
3. A. Nyström, Umeå
4. S. Härwell Landskrona

Första klassen, grupp 4

1. H. Öberg, Skelleftehamn
2. L. Abramsson, Stockholm
3. K. Josefsson, Kvidinge
4. D. Cardell, Stenstorp

Första klassen, grupp 5

1. R. Nyström, Ärsta
2. H. Sundberg, Skelleftehamn
3. E. Engdahl, Stockholm
4. L. Bäckström, Göteborg

Första klassen, grupp 6

1. W. Grosse, Växjö
2. A. Svensson, Lerum
3. Y. Gustafsson, Stenstorp
4. B. Alenius, Solna

Första klassen, grupp 7

1. L. Larsson, Lerum
2. T. Karlsson, Enköping
3. G. Vesterholm, Skutskär
4. A. Qvist, Hälsingborg

Första klassen, grupp 8

1. H. Åkvist, Eksjö
2. J. Norlin, Södertälje
3. Å. Remmelgas, Linköping
4. I. Martinsson, Solna

Första klassen, grupp 9

1. O. Cederberg, Lund
2. K. Savegren, Stockholm
3. H. Gustafsson, Sandviken
4. E. Juhl, Hudiksvall

De nya mästarna presenteras i nr 7 av TfS.

Andra klassen

Grupp 1: 1. S. Eriksson, Hägersten, 2. S. Schinkler, Kolbäck, 3. K. Viklund, Sundsvall.

Grupp 2: 1. E. Sjöström, Sundsvall, 2. I. Hellgren, Skelleftehamn, 3. A. Brännefors, Stockholm.

Grupp 3: 1. E. Bengtsson, Karlskrona, 2. A. Holm, Solna, 3. G. Svangren, Stockholm.

Grupp 4: 1. A. Rydholm, Stockholm, 2. R. Thapper, Mjölby, 3. Å. Grundström, Umeå.

Grupp 5: 1. K. Nilsson, Rödeby, 2. E. Fridh, Eskilstuna, 3. E. Karlmark, Stockholm.

Grupp 6: 1. F. Gustafsson, Borås, 2. A. Sköld, Stockholm, 3. A. Lindström, Borlänge.

Grupp 7: 1. K. Lahjo, Fagersta, 2. B. Cederqvist, Stockholm, 3. A. Hellström, Örnsköldsvik.

Grupp 8: 1. B. Plato, Hässleholm, 2. T. Löfbacka, Enköping, 3. R. Eriksson, Stockholm.

Grupp 9: 1. K. Ehnvall, Uppsala, 2. P. Bergström, Stockholm, 3. G. Ohlsson, Ulricehamn.

Grupp 10: 1. Y. Almkvist, Örebro, 2. J. Knöppel, Stockholm, 3. J. Ahlin, Husum.

Grupp 11: 1. B. Hellström, Uppsala, 2. Ö. Aspevall, Stockholm, 3. N. Sandberg, Alingsås.

Grupp 12: 1. A. Sundin, Stockholm, 2. B. Jonsson, Domsjö, 3. A. Andersson, Alingsås.

Grupp 13: 1. G. Lundkvist, Västerås, 2. A. Boström, Stockholm, 3. G. Vallgren, Domsjö.

Grupp 14: 1. S. Klämmeberg, Kungsbacka, 2. S. Amundsson, Göteborg, 3. M. Johnsson, Kramfors.

Grupp 15: 1. M. Andersson, Vara, 2. R. Brewitz, Göteborg, 3. S. Karlsson, Sala.

Grupp 16: 1. L. Eriksson, Stockholm, 2. P. Thörnkvist, Mariestad, 3. O. Liholt, Göteborg.

Grupp 17: 1. E. Andersson, Älmhult, 2. H. Mineur, Gävle, 3. G. Kärrlander, Skellefteå.

Grupp 18: 1. U. Larsson, Lund, 2. A. Andersson, Näsum, 3. H. Persson, Gävle.

Grupp 19: 1. S. Wesén, Lund, 2. S. Säfholm, Stockholm, 3. E. Strandberg, Alliance.

Grupp 20: 1. A. Bjur, Limhamn, 2. L. Hermansson, Stockholm, 3. G. Källberg, Gävle.

Ny landslagsspelare 1: Lasse Larsson



På morgonen den 12 juli 1962 tillhörde Lasse Larsson ännu landsförbundets andra klass, den 20 i samma månad blev han landslagsspelare. Så här gick det till: Lasse vann som bekant radiomästerskapet 1962 och efter hemställan från arrangörerna beslöt årets kongress att flytta upp honom till mästarklassen. Där var han så överlägsen, att slutsegern var klar redan före sista ronden.

Till det yttre påminner kristianstadsbon om Woodhousefiguren Horace Davenport, som materialiserade vad Euclides menade med en linje, en företeelse i endast en dimension. Hans spel har däremot så mycket större bredd, det präglas dessutom av aggressivitet och uppfinningsrikedom. Om schackintresset vittnar också hans energiska insats i sista ronden, då segern redan var klar men han ingalunda accepterade något remispel trots att han hade svart mot rutinerade Kust, som i tidsnöd inte lyckades finna rätt fortsättning i den komplicerade ställningen.

Den nye landslagsspelaren har inte någon lång och imponerande schacklig meritlista. Han är född 1934 och lärde sig spela schack i samband med kongresstävlingen i Kristianstad 1950. Han har aldrig tidigare deltagit i en svensk kongress, aldrig spelat internationellt, inte ens varit distriktsmästare! Men hemma i klubben känner man hans spelstyrka och i allskånska serien har han representerat vid första bordet. Segern i radio-SM är nämnd men sedan är det slut på meritförteckningen. Och ändå är alla övertygade om att han kommer att ställa till med åtskillig förtret för de gamla landslagshästarna, när han debuterar i högsta klassen. Dock endast vid brädet! Lasse är en glad och vänlig själ, som det kommer att bli ett rent nöje att ta stryk av!

E. Å.

Grupp 21: 1. E. Pettersson, Gävle, 2. B. Johansson, Norrtälje, 3. N. Karlsson, Norrköping.

Grupp 22: 1. O. Sunninger, Tibro, 2. H. Bengtsson, Östersund, 3. E. Westling, Hälleforsnäs.

Grupp 23: 1. L. Bohman, Skinnskatteberg, 2. E. Wikström, Älvsbyn, 3. B. Wrighed, Osby.

Grupp 24: 1. N. Hallqvist, Trelleborg, 2. E. Molin, Sandviken, 3. G. Nordlander, Sollefteå.

Grupp 25: 1. H. Ling, Södertälje, 2. N. Waller, Trollhättan, 3. K. Bergkvist, Sandviken.

Juniorklassen

Grupp 1: 1. H. Wennerström, Ängelholm, 2. Å. Malmdin, Sundsvall, 3. U. Sörenstam, Stockholm.

Grupp 2: 1. L. Holmstrand, Sollentuna, 2. P. Östberg, Kristianstad, 3. Th. Weibull, Örnsköldsvik.

Grupp 3: 1. R. Litsberger, Sundbyberg, 2. N.-E. Berglund, Norrköping, 3. F. Nordström, Stockholm.

Grupp 4: 1. M. Altmäe, Södertälje, 2. M. Wahlbom, Malmö, 3. R. Carlsten, Vällingby.

Blixtmästerskapet

1. Åke Olsson, Stockholm
2. Åke Werner, Göteborg
3. Lennart Ljungqvist, Jönköping
4. Kristian Sköld, Stockholm
5. Ralph Halleröd, Göteborg

Ny landslagsspelare II: Leonard Lindberg



Nej se det var en totalt felaktig rubrik! Leonard Lindberg vann mästarklassen i Sundsvall 1948 och har aldrig blivit nedflyttad ur landslagsklassen. Han har emellertid inte spelat i den under de senaste åren och var därför inte berättigad att deltaga utan särskild dispens, vilken centralstyrelsen trots hans seger i stockholmsmästerskapet 1960 ej fann skäl medgiva.

Snäll och hygglig är för all del Lindberg för det mesta, dock inte så snäll att han avstod från att bevisa sin klass. Efter sju segrar, tre remier och noll bedrövelser stod han som segrare en halv poäng före Broberger.

LL har spelat mycket schack och fin schack. Under sina tjänsteresor (han är inspektör hos Shell) försöker han alltid under fritiden få tillfälle till några träningspartier. Efter segern i första klass i Lidköping år 1944 har han deltagit i skilda nationella tävlingar och för det mesta tagit pris, inte minst skönhetspriser. Hans spel är inte så där riktigt försiktigt och han har merendels inte någon remireserv i bakfickan när han går till angrepp. Det medför att man utan gäspningar kan spela igenom hans protokollhäften.

Välkommen åter till landslagsklassen Leonard Lindberg!

E. Å.

Ny landslagsspelare III: Bo Göransson

Mikrobiologen vid Ultuna, fil. kand. Bo Göransson är född år 1931, började spela schack 1944 och blev mästare vid kongressen i Kiruna 1960. Det låter högtidligt men behöver inte tas så allvarligt för det gör han inte själv.

I årets turnering startade han med etta, nolla, halva, nolla och så trodde man att han var avsågad. Fem raka segrar medförde dock en viss förbättring i poängtabellen och när Allert Kerje i sista ronden förlorade mot debutanten Broström, Kristianstad, så räckte förbättringen till gruppseger och befordran, eftersom avbrottsställningen mot Bergdahl i Karlskrona med två bönder mer var klart vunnen.

Göranssons spelstil är svårare att beskriva än övriga gruppsegrares. Han spelar energiskt men ändå positionellt. Hans par-



tier är inte lika varandra, vilket är ett löfte, ty bland de verkligt stora pojkarna är variation ett livsvillkor.

Debuten i landslagsklassen emotses med intresse.

E. Å.

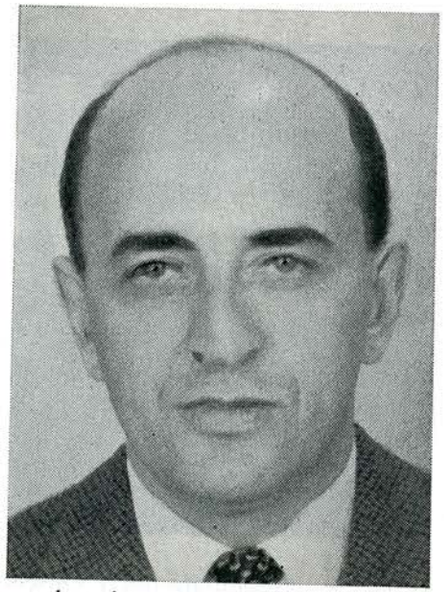
Ny landslagsspelare IV: Bertil Westin

Bertil Westin är norrlänning till börden, född 1929, men flyttade för rätt många år sedan till Göteborg, där han spred skräck inte bara bland bovarna (han är polis) utan också inom Göteborgs schackförbund. Numera är han uppsalabo men har dessemellan hunnit med att göra USA osäkert, bl. a. var han State champion of North Carolina 1957.

Westin blev mästare 1959 i Västerås. Han har dessutom vunnit en internationell mästargrupp i korrespondensschack, vilket berättigar till deltagande i VM-kval. Diverse lokala framgångar tycker han inte är värda att nämna.

Westins seger i år var oerhört överlägsen. 8 poäng av 10 medan andre pristagaren fick nöja sig med 6½. Segern var klar redan två ronder före slutet!

Vad skall vi nu säga om den nyvordne landslagsspelarens stil? I grunden är han positionsspelare, men hans spel har de senaste åren fått betydligt mera udd än det hade under göteborgstiden. Tilläggas bör, att Bertil Westin är en av de få svenskar



som kan sköta slutspel. Hans mogna spel hör avgjort hemma i landsförbundets högsta klass.

E. Å.

Omslagsstudie nr 4

hade vållat lösarna oväntat stora svårigheter. Sålunda hade många försökt 1. Ld4, vilket emellertid strandar på 1. —, d5 2. g4, g6. 59 riktiga lösningar angav 1. f6, g×f6 2. Kb7, Ld8 3. Kc8, Le7 4. Kd7, Lf8 5. Le3†, Kc2 6. Ke8, Lg7 7. K×f7, Lh8 8. Kg8. Eller 1. —, g6 eller g5 2. Kb7, Ld8 3. Ld4.

Etappristagare: Sture Andersson, Enskede, Anders Nyberg, Dorotea, och Sten Säfholm, Drottningholm.

Omslagsstudie nr 6

Lösningsfristen utgår den 30 september. För att lösning skall bli godkänd kräves, att alla väsentliga varianter är redovisade.

Tre bokpriser utdelas för varje uppgift, varjämte tio priser utlottas bland dem som under år 1962 insänt flest godkända lösningar: 50, 25, 15 och 10 kronor samt sex bokpriser.

Lösningar insändas i slutet kuvert till Tidskrift för Schack, Box 7123, Göteborg 7. Skriv "Omslagsstudie 6" på kuvertet. Lösarna ombedes texta eller maskinskriva namn och adress.

Det svenska olympialaget

Årets sverigemästare Bengt Ekenberg och internationelle mästaren Erik Lundin har meddelat, att de ej har tillfälle att representera Sverige vid schackolympiaden i Varna. Följande lag har därför uttagits: Martin Johansson, Zandor Nilsson, Åke Olsson, Kristian Sköld, Gideon Ståhlberg och Bernt Söderborg. Om någon av dessa blir förhindrad, inträder Sven Buskenström i laget.

Ståhlberg blir lagkapten och spelar vid första bordet. Ordningsföljden för övriga är i skrivande stund ej klar.

Allsvenska serien

Anmälan skall vara inkommen senast den 30 september 1962 till överledaren J. E. Ekelund, Nygatan 66, Örebro. Tävlingen äger rum under allhelgonahelgen 3—4 november 1962.

TIGRAN PETROSJAN BLEV VÄRLDSMÄSTARKANDIDAT



1962 års kandidatturnering i Curaçao slutade med seger för den trettiotreårige armeniern Tigran Petrosjan, sedan Keres i näst sista ronden spolierat sina chanser genom nederlag mot ungraren-amerikanen Pal Benkö.

Petrosjan genomförde de 28 ronderna utan nederlag, ett fantastiskt fullföljande av resultatet i interzonalturneringen, där han visserligen inte blev förstapristagare men också gick obesegrad igenom. Han jämföres nu med all rätt med Capablanca, och allt talar för att denne svårbesegrade stormästare har större chanser i en match mot Botvinnik än vad Keres, Geller eller Fischer skulle ha haft. Petrosjans svaghet i turneringar har varit de många remierna, obenägenheten att satsa på ovissa ställningar. Den svagheten betyder långt mindre i en match. För en spelare med Petrosjans säkerhet är denna återhållsamhet närmast en styrka i match mot den kraftfulle Botvinnik, som obönhörligen vederlägger alla försök till osunt spel.

När två ronder återstod, hade Keres och Petrosjan båda 16½ poäng. Petrosjan remiserade mot Fischer, men Keres tog som svart stora risker i sitt parti mot Benkö och kom i klar nackdel. Vid avbrottet tycktes det som om han klarat upp det värsta, men efter ytterligare fel gick partiet förlorat.

Geller, som efter 27 ronder hade 16 poäng, lyckades vinna på tid (!) mot Benkö i en ställning med bonde mindre och högst värd remi. Härigenom fick han dela andraplaceringen med Keres. I en match mellan dem om fyra partier avgöres vem som utan interzonalkvalificering får deltaga i nästa kandidatturnering. Blir resultatet oavgjort, går Geller vidare på bättre Sonneborn-Bergerpoäng.

Bobby Fischer lyckades i fjärde omgången sega sig förbi Kortjnoj, som efter en god start mot slutet av turneringen förföll till osund spelöppningsbehandling och alltför våldsam chanstagning. Amerikanen blev därigenom siste man på övre halvan. Benkö gjorde en överraskande stark insats och tog 12 poäng, vilket definitivt vederlägger talet om att han inte har något att uträtta bland eliten. Filip tog 7 poäng och Tal, som på grund av sjukdom nödgades bryta efter 21 ronder, lika många.

★

Matchen Botvinnik—Petrosjan beräknas komma till stånd våren 1963.

★

Kandidatturneringens avslutningsbankett hade förlagts till Piscaderabay club, varvid bl. a. närvor kulturministern I. C. Debrot och guvernören M. P. Gorsira. Bland talarna märktes två vicepresidenter i FIDE, J. G. Prentice från Vancouver och stormästaren J. Averbach, som efterträtt framlidne V. Ragosin på denna post. Turneringsorganisatörernas främste man G. J. Schöttelndreier hyllade världsschackförbundet och dess storartade utveckling och vände sig särskilt till Michail Tal och beklagade att denne på grund av sjukdom måst bryta tävlingen.

Bankettens höjdpunkt nåddes vid prisutdelningen, då den tyste Tigran Petrosjan hämtade sitt första pris efter att ha gått obesegrad igenom 49 partier mot världens bästa spelare.

★

Vid interzonalturneringen i Stockholm blev Petrosjan tvåa på 15 poäng av 22 möjliga (68 %) efter Bobby Fischer som tog 17½ (80 %). Nu tog Petrosjan 17½ av 27, vilket är knappt 65 %, men det räckte till seger.

TURNERINGSTABELLEN

Nr	Namn	1	2	3	4	5	6	7	8	p.	pl.
1.	V. Kortjnoj (USSR)	—	½	½	½	1	1	1	½	5	1
2.	T. Petrosjan (USSR)	½	—	½	½	½	½	1	½	4	2—4
3.	P. Keres (USSR)	½	½	—	1	0	½	1	½	4	2—4
4.	P. Benkö (USA)	½	½	0	—	1	0	1	½	3½	5
5.	R. J. Fischer (USA)	0	½	1	0	—	1	½	0	3	6
6.	dr. M. Filip (Tj.Sl.)	0	½	½	1	0	—	0	½	2½	7
7.	M. Tal (USSR)	0	0	0	0	½	1	—	½	2	8
8.	E. Geller (USSR)	½	½	½	½	1	½	½	—	4	2—4

Nr	Namn	1	2	3	4	5	6	7	8	p.	pl.
1.	V. Kortjnoj (USSR)	—	0	0	½	1	1	½	0	11	4
2.	T. Petrosjan (USSR)	1	—	½	1	½	1	½	½	14	2—3
3.	P. Keres (USSR)	1	½	—	1	1	1	½	½	14½	1
4.	P. Benkö (USA)	½	0	0	—	½	1	½	½	9	6
5.	R. J. Fischer (USA)	0	½	0	½	—	1	½	½	10	5
6.	dr. M. Filip (Tj.Sl.)	0	0	0	0	0	—	½	0	4½	8
7.	M. Tal (USSR)	½	½	0	½	½	½	—	0	7	7
8.	E. Geller (USSR)	1	½	½	½	½	1	1	—	14	2—3

Nr	Namn	1	2	3	4	5	6	7	8	p.	pl.
1.	V. Kortjnoj (USSR)	—	½	½	½	½	1	0	½	8	4
2.	T. Petrosjan (USSR)	½	—	½	½	½	1	1	½	9	1—2
3.	P. Keres (USSR)	½	½	—	1	½	1	½	½	8½	3
4.	P. Benkö (USA)	½	½	0	—	0	1	0	½	6	6
5.	R. J. Fischer (USA)	½	0	1	1	—	½	1	0	7	5
6.	dr. M. Filip (Tj.Sl.)	½	0	0	½	½	—	1	0	4	8
7.	M. Tal (USSR)	½	0	0	½	0	0	—	0	4½	7
8.	E. Geller (USSR)	½	½	½	½	1	1	1	—	9	1—2

Nr	Namn	1	2	3	4	5	6	7	8	p.	pl.
1.	V. Kortjnoj (USSR)	—	0	½	0	½	1	—	½	13½	5
2.	T. Petrosjan (USSR)	1	—	½	½	½	½	—	½	17½	1
3.	P. Keres (USSR)	½	½	—	0	½	½	—	½	17	2—3
4.	P. Benkö (USA)	1	½	1	—	0	½	—	0	12	6
5.	R. J. Fischer (USA)	½	½	½	1	—	½	—	1	14	4
6.	dr. M. Filip (Tj.Sl.)	0	½	½	½	½	—	—	½	7	7
7.	M. Tal (USSR)	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—
8.	E. Geller (USSR)	½	½	½	1	0	½	—	—	17	2—3

Kandidatturneringen 1962

Spelade partier:	105		
Därav remi	54	=	51,4 %
Vunna av vit	27	=	25,7 %
Vunna av svart	24	=	22,9 %

Spelöppningarnas fördelning:

Öppning	antal partier	procent	antal poäng vit vinst	antal poäng svart vinst	antal poäng remi
Slutna spel	21	20,0	3	4	14
Halvslutna	23	21,9	3	5	15
Réti m. fl.	13	12,4	4	2	7
Öppna	12	11,4	3	6	3
Halvöppna	36	34,3	14	7	15
			27	24	54

Individuella prestationer:

	som vit +	—	=	som svart +	—	=	summa poäng		antal drag	använd tid
Kortjnoj	2	4	7	5	3	6	13 ½	(27)	1189	72 t 10 m
Petrosjan	3	—	11	5	—	8	17 ½	(27)	839	48 t 40 m
Keres	4	—	9	5	2	7	17	(27)	924	59 t 07 m
Benkö	5	2	7	1	7	5	12	(27)	1193	77 t 42 m
Fischer	7	5	1	1	2	11	14	(27)	1197	63 t 50 m
Filip	1	7	6	1	8	4	7	(27)	1029	58 t 20 m
Tal	1	6	3	2	4	5	7	(21)	871	55 t 44 m
Geller	4	—	10	4	1	8	17	(27)	945	59 t 29 m

Segraren Petrosjan uppnådde 17,5 poäng av 27 möjliga d. v. s. 64,8 %.
Kandidatturneringen 1959 vanns av Tal med 20 poäng av 28 = 71,4 %.

Radio-SM

NÄR RADIO-SM arrangerades första gången — 1958 — fanns en förhoppning hos radions folk, att någon okänd skulle bli den slutlige segraren. Riktigt så gick det som bekant inte, men det blev ändå önskefinal mellan Sune Grape (Norrbotten) och Assar Bergdahl (Blekinge). Den sistnämnde vann och kom snabbt upp i mästarklassen men har ej avancerat längre.

I årets radiomästerskap var förutsättningarna kanske inte lika goda, eftersom betydligt färre deltagare hade anmälts till seniorklassen. Ur propagandasynpunkt var årets tävling dock bättre på grund av den särskilda juniorklassen och dennas stora bredd. Antalet deltagare var nästan lika stort som bland seniorerna.

En verklig stjärna tycks emellertid ha tänts vid årets tävling: Lasse Larsson, Kristianstad och Ängelholm, är namnet. Lasse är välkänd i södra Sverige men så gott som helt okänd i landets övriga delar. I den här tävlingen var han huvudet högre än sina semifinalkonkurrenter trots att en annan Larsson, Stig från Lidköping, också han är av god mästarklass.

Seniorfinalister: J.-E. Westman, Uppsala, för norra gruppen och Lasse Larsson, Kristianstad, för södra gruppen.

Juniorfinalister: Lars-Åke Gustafsson, Uppsala, för norra gruppen och Mart Altmäe, Södertälje, för södra gruppen.

Finalpartierna vanns av Lasse Larsson och Lars-Åke Gustafsson, i bägge fallen efter övertygande spel. Sveriges schackförbund har senare flyttat upp seniorernas finalpar i mästarklassen (och tvåan i resp. semifinalgrupper till klass I) samt juniorsegraren till första klassen. En "prutning" som får nästan komiska konsekvenser när det gäller trean i södra semifinalen, Yngve Smedberg från Huskvarna. Han slog både Stig och Lasse Larsson. Smedberg stannar trots sin fina insats kvar i klass II, medan Stig (mästarklassen) och Lasse Larsson (landslagsklassen) stigit mot höjderna.

Jostein Westberg

Distriktsnytt

Göteborg

En kvalificeringstävling för ev. uttagning till student-VM i Tjeckoslovakien gav följande resultat: 1. T. Gannholm 4, 2. S. G. Malmgren 3, 3—4. P. A. Lund och J. O. Söderberg 2 ½.

Småland

Ardalaspelen i schack blev en framgång för arrangörerna, Värnamo Schacksällskap och Värnamo-Tidningen. 54 deltagare spelade i fyramannagrupper med 8 i mästarklassen, 16 i klass I, 24 i klass II och 6 i juniorklassen. I mästarklassen vann Håkan Åkvist, Eksjö, den ena och Georg Robèrt, Eksjö, den andra gruppen. Gruppsegrare i klass I blev: Roland Claesson, Värnamo, Gustav Sjölin, Skillingaryd, Sven Nilsson, Rydaholm, och Yngve Svensson, Huskvarna. I juniorklassen delades första platsen mellan Esbjörn Wallén, Värnamo, och Jörgen Svenningsson, Uddebo. Den förre tilldömdes på grund av skiljebestämmelserna segern. Tävlingen hade på ett utmärkt sätt organiserats av "Brage" Svensson. I prissamlingen märktes kostavaser och schacklitteratur.

Skåne

Dan Cederberg, Lund, blev distriktsmästare genom att i finalen slå Sven Platzack, Ystad. Distriktsmästerskapet för juniorer vanns av fjortonårige Ulf Korman, Limhamn, som i finalen vann båda partierna mot Thomas Therkelson, Landskrona.

Malmö Allmänna 40 år

På Simon Krenziskys initiativ bildades i juli 1922 Malmö Allmänna Schackklubb. Bland de mest kända spelarna märkes förre sverigemästaren Inge Johansson och landslagsspelaren Anton Fridh.

Den nuvarande styrelsen består av Gustav Laneryd, ordf., K. G. Weidenståhl, v. ordf., Gerhard Hühne, kassör, Alix Persson, sekr. och Stellan Persson, materialförv.

TfS saluterar!

Utlandet

Marianske Lazne. Under tiden 28/4—13/5 spelades en turnering med 13 deltagare, varvid Taimanov segrade på 8 poäng. I enlighet med FIDE-kongressens hemställan om prov med olika tidsperioder i syfte att minska antalet avbrutna partier (och därmed möjlighet till analys med sekundanter) spelades varje dag 6 timmar med tidskontroll efter 4 timmar (32 drag) och därpå efter 6 timmar (48 drag). Ingen spelare protesterade mot eller framförde någon erinran mot 6-timmarsperioden. Antalet avbrutna partier sjönk betydligt och inskränktes till 15 %.

Moskva. I en turnering med 16 deltagare delade Averbach och Vasjukov första platsen på 10 poäng. 3—6. Barcza, Bronstein, Lilienthal och Schamkovitj 9, 7—11. Bichovskij, Ignatiev, Simagin, Hort och Bent Larsen 7 ½. Wade bröt efter 11 ronder på grund av sjukdom.

Skopje. I tävlingen om det jugoslaviska landsmästerskapet delades segern mellan Matanovic och Minic på 11 poäng. Gligoric, Trifunovic och Bertok deltog ej.

Sarajevo. I stadens femte internationella turnering blev resultatet: 1—2. Gligoric och Portisch 8, 3. Trifunovic 6 ½, 4—5. Bobotsov och Darga 6.

Wien. Österrike besegrade Tunisien med 7—3.

Bognor Regis. Årets tävling i den sydengelska badorten vanns av N. Karaklaic, Jugoslavien 10 poäng närmast följd av H. Lemann, Tyskland 8 ½ och D. Marovic, Jugoslavien 8. Inalles 324 spelare deltog i de samtidiga kongresstävlingarna. Även andra engelska kongressorter visade vackra deltagarsiffror: Birmingham 146, Richmond 144, Weston-super-Mare 92 och Southend-on-Sea 74.

Varna. Till schackolympiaden, som spelas 15 september—10 oktober, har anmälts Albanien, Argentina, Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Ecuador, Finland, Frankrike, Grekland, Holland, Indien, Indonesien, Iran, Irland, Island, Israel, Jugoslavien, Libanon, Mongoliet, Norge, Polen, Rumänien, Schweiz, Sovjetunionen, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tjeckoslovakien, Tunisien, Ungern, Uruguay, Västtyskland, Österrike och Östtyskland, tillhopa 35 nationer. USA har ej anmält något lag.

Leipzig. Det östtyska lagmästerskapet vanns av Einheit, Dresden.

Poznan. I tävlingen om mästerskapet för Polen delades första platsen mellan Doda och Balcerowski på 10 poäng av 15, varefter följde Schmidt och Sliwa på 9½.

Forts. på sid. 177

TRE FEMTIOÅRINGAR

BENGT EKENBERG

som den 27 juni inträdde i femtioåringarnas krets, inledde som bekant sitt andra halvsekel med att klart hemföra sverigemästerskapet för 1962. Det är andra gången han klarar den uppgiften, men det har gått 19 år sedan sist: 1943 i Malmö.

Ekenberg har, förutom i otaliga nordiska landsmatcher, representerat Sverige vid olympiaderna i Buenos Aires och München, i bägge fallen med mer än 50 vinstprocent.

Jubilaren blev mästare redan år 1933, kvalificerade sig till landslagsklassen år 1939 och vann landslagsklassens B-grupp i fjol. Massor av klubbmästerskap och distriktsditon ingår i meritlistan.

Det är väl inte så många som vet att den genuine skåningen är född i Göteborg. Han fick emellertid sin uppfostran söder om landsvägen och efter studietiden i Lund tjänstgjorde han på skilda platser i vårt land innan han definitivt slog sig ner som lektor i matematik i Hälsingborg. Gradualavhandlingen gällde dock astronomi, och slutligen kan det erinras om att han på sin tid var landets yngste lektor.

Allt det där vittnar om begåvning och förmåga att ta vara på den. Men för oss som länge känt Bengt Ekenberg är han mycket mer: den lojale vännen utan fjäsk men med så mycket mera humor. Denna tidskrifts nuvarande ledning kan vittna om hur han under den besvärliga tiden omedelbart efter regimväxlingen tveklöst ställde upp till hjälp både med textbidrag, goda råd och anvisningar på värdefulla förbindelser. Sådan är Bengt Ekenberg.

TfS bringar sin hyllning och välgångsönskan!

E. Å.

HARRY ÅHMAN

Sverigemästaren i korrespondensschack Harry Åhman fyllde den 23 maj 50 år.

Det är svårt att säga var Harry Åhman gjort sina främsta insatser för svenskt schack: som organisatör, som spelare vid brädet eller som korrespondensspelare. Han är sedan många år tillbaka norrbottningarnas ledande man såväl i fråga om spelstyrka som administration. Han tillhör Sveriges schackförbunds centralstyrelse och är ordförande i SSKK, vilket inte hindrar honom från att flitigt deltaga i kongressturneringarnas landslagsklass, i matcher och korrespondensschacktävlingar.

Harry Åhmans klokhet och uppslagsrikedom är känd. Han hör till de människor som aldrig gör ett dåligt arbete och som alltid hinner med utan att verka jäktad. I sin borgerliga gärning (han är mätningsman hos målarna) är han högt betrodd och har beklätts med skilda förtroendeuppdrag. Vi förstår det!

TfS gratulerar något sent men mycket hjärtligt!

E. Å.

GÖSTA DANIELSSON

Schackmästaren Gösta Danielsson fyllde den 23 juni 50 år.

Gösta Danielsson räknas sedan lång tid tillbaka till de verkligt stora svenska schackspelarna. Redan som skolyngling drog han uppmärksamheten till sig genom sin stora schackbegåvning, som snabbt förde honom upp i den svenska eliten. I Lund 1933 delade han med Nils Bergkvist, Gösta Forhaug och Gunnar Skarp förstaplaceringen i mästarklassen, och två år senare kvalificerade han sig för schackolympiaden i Warszawa, där han representerade Sverige vid fjärde bordet. Debuten överträffade våra djärvaste förhoppningar — i den hårda konkurrensen nådde han det fenomenala resultatet 15 poäng av 19 möjliga och bidrog kraftigt till den poängsumma, som gav vårt land en andraplacering och ett inofficiellt europamästerskap. Efter en stark insats även i München följande år blev han vår främste poängplockare i Stockholm 1937 — en prestation, som belönades med ett specialpris för bästa resultat vid bord fyra.

Schackolympiaden i Stockholm var höjdpunkten på Danielssons schackbana. Han har sedan med växlande framgång och stridslycka representerat Sverige i två schackolympiader och ett flertal landskamper, av vilka dubbelsegern över Bent Larsen 1955 förtjänar ett speciellt omnämnande. De senaste tio åren har han endast deltagit i ett fåtal stortävlingar. Han vann sverigemästerskapet i Södertälje 1955, då hans kraftiga positionsspel och fina slutspelsbehandling firade triumfer, men sedan har han på grund av sjuklighet inte deltagit i SM eller i några internationella turneringar.

Gösta Danielsson är ingen träningsprodukt utan en naturbegåvning, som utan tvivel hade kunnat gå längre och erövra en ännu förnämligare plats i schackhistorien. Denna tidskrift gratulerar honom hjärtligt om också något sent och uttrycker som sin och mångas förhoppning, att han återvinner hälsa och krafter!

Gamle vännen och stridskamraten

Gideon Ståhlberg

UTLANDET

Forts. från sid. 175

Marianske Lazne. Sovjetunionen med årets sovjetmästare Boris Spasskij vid första bordet vann årets tävling om studentvärldsmästerskapet. Jugoslavien blev tvåa och Tjeckoslovakien trea. 18 nationer deltog i tre förgrupper, varefter finalspel genomfördes i en grupp med nio lag medan återstående spelade i en B-grupp. I B-finalen vann Holland med Israel på andra och Danmark på tredje plats. Sverige kom näst sist. Av svenskarna blev Sven Göran Malmgren, Göteborg, bäste poängplockare. Svenskarnas resultat: Tore Gannholm 2 poäng av 10, Bengt Wahlund 2 av 11, J. E. Westman 2 av 10 och S. G. Malmgren 6½ av 11.

Havanna. Veteranen Miguel Najdorf vann turneringen till minnet av Capablancas död för tjugo år sedan. Najdorf tog 16½ poäng av 21 möjliga. Därefter följde Polugaevskij och Spasskij 16, Gligoric och Smyslov 15½, Ivkov 14½, Haag och Pietzsch 13, Ciocaltea 12½, Guimard 11, Pachman 10½, Cobo 10, Matanovic 9½, Perez 8½, Gonzales och Jiminez 8, Milev 7½, de Greiff 7, Ortega 5½, Siero 5, Älvarez 4½ och Garcia 3½.

Helsingfors. Estland med Keres, Nei och Uusi vid de tre första borden vann en dubbelrondig landsmatch mot Finland med 15—7. Finland representerades vid de tre första borden av Ojanen, Böök och Rantanen, vilka samtliga förlorade med ½—1½. Bästa finländare var Kanko, som tog 1½ poäng vid åttonde bordet. Enligt överenskommelse spelade för båda lagen vid tionde bordet juniorer och vid elfte damer.

UPPROP

Det svenska ungdomsschacket har nått en stark utveckling och vunnit betydande framgångar under de senare åren.

Spelare i junioråldern kämpar framgångsrikt bland seniorerna i landsförbundets högsta klasser.

Många distrikt har ungdomar som distriktsmästare och internationellt har juniorerna väl hävdat sig.

Mötet med Sovjets juniorlandslag hösten 1961 utgjorde en stor framgång för svenskt schack.

Stödföreningen UNGDOMSSCHACKETS VÄNNER har tagit som sin uppgift att slå vakt om juniorschacket i Sverige.

Ekonomiskt och administrativt måste Sveriges Schackförbunds resurser bringas i samklang med det starkt ökade ungdomsintresset för schack. Det behövs pengar nu, ganska mycket pengar.

Ungdomsschackets Vänner vädjar till allmänheten, till organisationer och företag att stödja föreningen genom medlemskap och genom ekonomiskt stöd.

Föreningens postgiro är 65 71 81.

Stockholm i juni 1962

Nils Kellgren
Riksdagsman

Carl-Albert Andersson
Direktör, Sthlms stadsfullm. ordf.

Folke Rogard
Advokat, ordf. i FIDE

Hans Göran Franck
Advokat

Henning Gustafsson
Riksdagsman

Lars Eliasson
Riksdagsman

Bo Teddy Ladberg
Redaktör

Uno Körling
Riksinstruktör

Partier

Nr 74. SPANSKT

Åke Olsson — Bernt Söderborg

1. e4	e5	2. Sf3	Sc6
3. Lb5	a6	4. La4	d6
5. c3	f5		

Den berömda siestavarianten, som åter blivit aktuell genom sovjetryska analyser och genom ett vackert parti, som Mikenas för några år sedan vann med de svarta pjäserna.

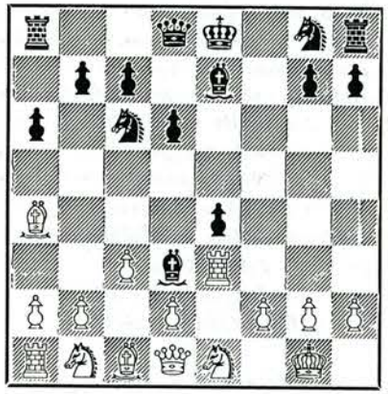
6. e×f5	L×f5	7. 0—0

På 7. d4 kan följa 7. —, e4 8. Sg5, d5 9. f3, e3.

7. —	Ld3	8. Te1

Den gamla fortsättningen, men starkare är enligt senaste analyser 8. Db3, som framtvingar 8. —, Tb8 (8. —, b5? 9. Dd5).

8. —	e4	9. Te3	Le7
10. Se1			



10. —	Lg5!	11. S×d3	

Vit upptar den kastade handsken. Försiktigare och bättre är 11. Th3.

11. —	L×e3	12. Sb4	L×f2†
13. K×f2	Dh4†	14. Kg1	Sh6!
15. De2?			

På 15. S×c6 följer enligt Mikenas analyser 15. —, 0—0! med vinnande angrepp. Nödvändigt är 15. g3. I det förut omnämnda partiet kom Mikenas i fördel efter 15. —, Dh3 16. d4, Sg4 17. De2, 0—0, men vit har en bättre försvarsmöjlighet i 16. Df1!, t.ex. 16. —, D×f1† 17. K×f1, 0—0† 18. Ke1, Se5 19. d4! med ett svårbedömt slutspel.

15. —	0—0!	16. Lb3†	Kh8
17. S×c6	Sg4	18. h3	

Eller 18. g3, Dh3 19. Dg2, Dh5 20. h4, b×c6 med avgörande hot.

18. —	Sf2	19. Le6	b×c6
20. De3	Sd3	21. Sa3	

Vits damflygel är lamslagen, och svart kan fortsätta sitt kungsangrepp.

21. —	Tf2	22. Lc4	Taf8
23. L×d3	e×d3	24. Kh2	Tf1
25. b3	Te1!	26. g3	Th1†!

Ännu effektivare än 26. —, De7. Vit gav upp kampen.

Anm. för TfS av
Gideon Ståhlberg

Nr 75. ENGELSKT

Lennart Ljungquist — Bengt Ekenberg

1. c4	e6	2. Sf3	d5
3. g3	Sf6	4. Lg2	Le7
5. b3	d4	6. d3	

En annan möjlighet är 6. e3.

6. —	c5	7. 0—0	Sc6
8. Sa3			

Inledningen till en serie tidsödande springarmanövrer!

8. —	0—0	9. Sc2	e5
10. a3	a5	11. Tb1	Dc7
12. Ld2	Tb8	13. b4	a×b4
14. a×b4	Sd7	15. b×c5	S×c5
16. Sa3?			

Vit vill föra springaren till b5, där den dock gör föga nytta. Han borde i stället ha spelat 16. Sb4.

16. —	Lf5	17. Se1	Dd7!
18. Sb5	Lh3	19. Sc2	L×g2
20. K×g2	f5		

Nu har svart goda angreppsmöjligheter, som han också utnyttjar på bästa sätt.

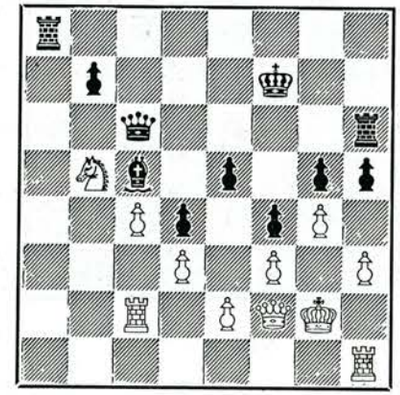
21. Sb4	S×b4	22. L×b4	f4
23. L×c5	L×c5	24. Dd2	Tf6
25. f3	Th6	26. g4	Dc7
27. De1			

Vit måste förhindra 27. —, Dh4.

27. —	Ta8	28. Tb2	Tha6!

Ekenberg företar en effektiv omgruppering av stridskrafterna.

29. Dd2	h5	30. h3	Th6
31. De1	Kf7	32. Df2	g5
33. Th1	Dd7	34. Tc2	Dc6!



35. Tb2

Eller 35. Tcc1, Tah8 36. Ta1, h×g4 följt av Th4 och svart vinner.

35. —	h×g4	36. Tbb1	

På 36. h×g4 avgör 36. —, Tah8.

36. —	g3	37. De1	Tah8
38. Da5	Lb6	39. Da2	Kg7
40. Sa7	Dd7	41. T×b6	

och vit gav sedan upp den hopplösa ställningen.

Anm. för TfS av
Gideon Ståhlberg

Nr 76. FRANSKT

Z. Nilsson — L. Ljungquist

1. e4	e6	2. d4	d5
3. e5	c5	4. c3	Db6
5. Sf3	Ld7	6. Le2	Lb5

Enligt uppgift en idé av nyzeeländaren Wade. Inte precis en av de främsta auktoriteterna. Det vore säkert bättre med en egen idé eller kanske ännu bättre att låna den gamla hederliga idémetoden 6. —, Sc6 osv = och svart vinner. För att då uppnå något med de vita pjäserna krävs en nimzowitschsk snillrikhet, därmed inget orättfärdigt sagt om vit i detta parti.

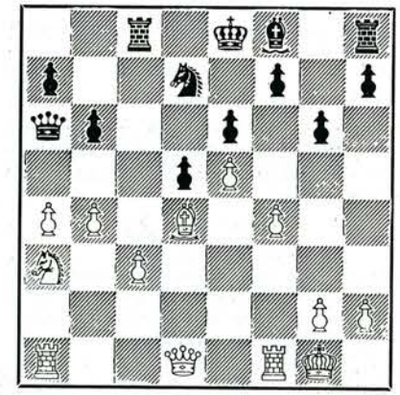
7. 0—0	L×e2	8. D×e2	Da6
9. Dd1	Sd7	10. Le3	Tc8

Wade spelar bättre 10. —, b6, men uppnår ändå inte utjämning. Efter textdraget blir svarts svårigheter större.

11. a4	Se7		

En normal utveckling går inte längre att genomföra.

12. d×c5!	S×c5	13. Sd4	Sc6
14. b4	S×d4	15. L×d4	Sd7
16. Sa3	b6	17. f4	g6



Att vit efter den väl utnyttjade tidsvinsten i spelöppningen kan sikta in sig på ett snabbt avgörande är bara en logisk följdriktighet.

18. f5!	g×f5	19. T×f5!	e×f5
20. e6	Tg8	21. e×d7	K×d7
22. Df3	Db7	23. D×f5	Kd8
24. Td1	Dd7		

Bättre 24. —, Le7. Svarts ställning är dock för "trasig" att i längden kunna försvaras.

25. Lf6†	Kc7	26. Sb5†	Kc6
27. S×a7†!	Kc7	28. Le5†	Kd8
29. T×d5!	Uppg.		

Anm. för TfS av E. Lundin

Nr 77. OREGELBUNDET

Bo Aurell — Gösta Stoltz

1. f4

Kungslöparebondespelöppningen — detta näpna ord.

1. —	g6		

Det fanns många inledningsdrag, det valda är väl inte det bästa.

2. d3

Med sikte på en "omvänd holländare"? Annars är 2. e4 mera framåt.

2. —	Lg7	3. e4	c5

Nu närmar vi oss en sluten sicilianare.

4. Sf3	Sc6	5. c3	d5
6. Sbd2	e6		

Troligen skulle 6. —, d4 ha berett vit en hel del svårigheter, medan textdraget närmast är ett positionsfel. Det är egendomligt att svart under hela partiet behandlar sin damlöpare oförtjänt illa.

7. g3 Sge7

Denna springare står normalt bäst på f6.

8. Lg2 Dc7 9. 0—0 b6
10. Da4

Innan svart rockerat kan vit inte fullfölja någon plan. Men svart kunde nu lugnt och taktiskt spela Ld7 jämte Tb8 före sin rockad.

10. — 0—0 11. Sh4 f5

Bättre Ld7 och Tad8. Vit hotar ännu inte f4—f5, men svart vill ändå befria sig från hotet och får just därigenom påtagliga svagheter i sin ställning.

12. e×d5 e×d5 13. Sdf3 Tb8
14. Ld2 h6 15. Tae1 b5
16. Dc2 Kh7 17. Le3 Dd6
18. d4 c×d4

Svart kan inte gärna spela 18. —, c4 och tillåta 19. Se5; å andra sidan får han nu svårt att gardera sina svaga punkter. Han beslutar sig för ett bondeoffer.

19. S×d4 Sg8

Eftersom avslag på d4 medför klar nackdel prisger svart en bonde för att snabbt få en springare till e4.

20. S×c6 D×c6 21. Db3 Sf6
22. L×a7 Tb7 23. Ld4 Se4
24. Td1 Le6 25. Sf3 Dc4

Dambyte skulle nu ge svart tillräckliga motchanser.

26. Dc2! D×a2

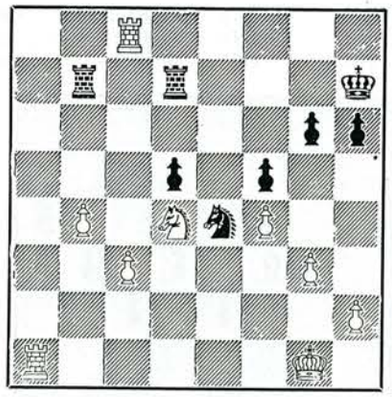
Helt gratis får man sällan något. Svart fick igen bonden, men han måste överlåta linjespel åt motståndaren.

27. Ta1 Dc4 28. Ta6 Te8
29. Tfa1 Tc7 30. Dd1! Tb7
31. Lf1 Dc8

Vits fördel ökar markant, dock röner han hårt motstånd.

32. L×g7 K×g7 33. Dd4† Kh7
34. Ta7 Tee7 35. L×b5 Dc5
36. Ta8 Tg7 37. D×c5 S×c5
38. Sd4 Ld7 39. L×d7 Tg×d7
40. b4 Se4 41. Tc8

Och här överlät vit åt motståndaren att försegla.



41. — Tdc7

Alltså förseglingsdraget. Det ser nästan ut som om svart skulle klara sig. Han kommer emellertid efter några drag in i ett överraskande mattnät. Men inte heller 41. — Sd6 hjälper upp det hela.

42. Taa8 T×c3

Svart har nog inte upptäckt faran. Tornbyte var nödvändigt, ehuru vit då bör vinna utan svårighet.

43. Th8† Kg7 44. Se6† Kf6
45. Ta6!

Nu ges ingen pardon. Ett "stilla" tornddrag blev avgörande i den långa och hårda kampen.

45. — T×b4 46. Sg5† Sd6
47. T×d6† Ke7 48. Te6† Kd7
49. Th7† Kd8 50. T×g6 Uppg.

En utmärkt prestation av vit även om svarts spel gör ett något matt intryck.

Anm. för TfS av E. Lundin

Mästarklassen, grupp 2
Nr 78. FRANSKT

L. Lindberg (Stockholm)			H. Ward (Västerås)
1. e4	e6	2. d4	d5
3. Sc3	Lb4	4. e5	Se7

En betydelselös dragomkastning. I huvudvarianten spelas ju 4. — c5, men även med textdraget kommer man fram till denna.

5. a3 L×c3† 6. b×c3 c5
7. Dg4

Den konsekventaste fortsättningen. Plausibla möjligheter är också 7. Sf3 eller 7. a4.

7. — Sf5 8. Ld3 h5
9. Df3

Varianten 9. Df4 Dh4! 10. L×f5 D×f4 11. L×f4 e×f5 har varit på tapeten några gånger de senaste åren och leder till lika chanser. Lindbergs drag är mindre utforskat och är därför taktiskt motiverat.

9. — Sc6 10. L×f5 e×f5
11. Dg3 g6 12. Se2 Le6
13. Lg5 Dc7 14. 0—0 Se7?

Svart vill rockera långt, vilket i och för sig är en god tanke. Draget är emellertid en svår tempoförlust, vilket Lindberg inte är sen att utnyttja. Efter partiet föreslog Ward bondeoffret 14. — h4, men frågan är väl om svart får kompensation för bonden. En bättre möjlighet förefaller därför 14. — c×d4 vara, t. ex. 15. c×d4 Sa5 och utgången är långt ifrån given.

15. Dh4! Sg8

Svart inser sitt misstag och blir nervös. Kallblodigare var 15. — c4 för att söka hålla spelet slutet så länge som möjligt.

16. Sf4 Kd7

Nu får Lindberg tillfälle till en avgörande kungsattack. Nödvändigt var 16. — c4.

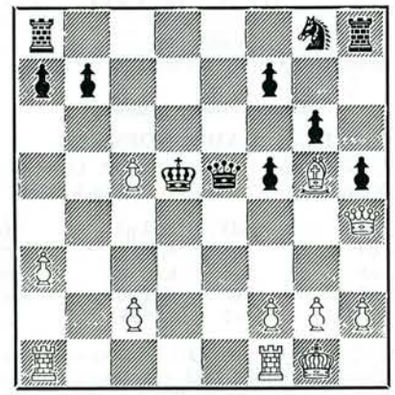
17. c4!

Denna förkrossande upprullning hade förmodligen svart förbisett. På 17. — d×c4 följer 18. d5.

17. — Kc6 18. c×d5† L×d5
19. S×d5 K×d5

Kungen befinner sig i ett veritabelt blåsväder, övergiven av alla drabanter och omgiven av fiender.

20. b×c5 D×e5



21. Tfd1†

Den enkla slutuppgiften löser Lindberg med precision.

21. — K×c5 22. Db4† Kc6
23. Lf4 Uppg.

Anm. för TfS av Bengt Hörberg

Mästarklassen, grupp 4
Nr 79. DAMBONDESPEL

H. Brynhammar (Kiruna)			B. Westin (Uppsala)
1. c4	Sf6	2. Sc3	c6
3. Sf3	d5	4. c×d5	

Vit går förvecklingarna ur vägen och väljer en överskådlig variant mot sin fruktade motståndare, som var i god form i Örnsköldsvik och endast släppte ifrån sig fyra remier på de 10 ronderna.

4. — c×d5 5. d4 Sc6
6. Lf4 Se4

En framstöt som egentligen inte borde bereda vit så mycket bekymmer, men här liksom ofta visar sig överraskningsmomentet få betydelse.

7. e3 Da5 8. Db3 e6
9. Lb5

Ett första steg vid sidan av den smala vägen. Det rätta var 9. Ld3. Måhända fruktade vit 9. — Sb4, men på det hade följt mellandraget 10. Lb5†.

9. — Lb4 10. L×c6†

Ett omotiverat avslag. Betydligt bättre var bondeoffret 10. 0—0. T. ex. 10. — L×c3 11. b×c3 S×c3 12. L×c6† b×c6 13. Ld6 och vit har kompensation för bonden. Andra varianter är sämre för svart.

10. — b×c6 11. Tc1?

Ännu hade vit tillfälle att gå in i ovannämnda variant. Det ängsliga försvaret av en bonde leder till förlust av rockaden och i högre mening även till förlust av partiet.

11. — La6!

Härifrån behärskar löparen en fruktansvärd diagonal.

12. a3 L×c3 13. b×c3 0—0
14. Db4 Dd8

Dambyte kom naturligtvis alls inte ifråga för svart, som har större planer än ett slutspel.

15. h4 f6 16. Sd2 e5!

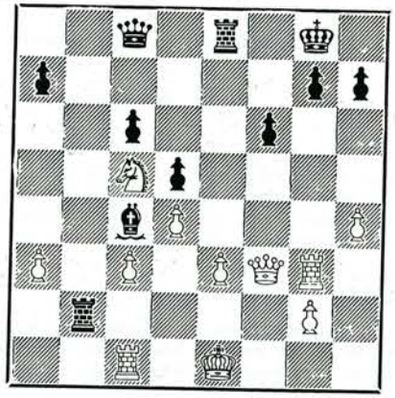
Vits ställning är prekär och när nu svart skrider till avgörande linjeöppningar är den snart raserad.

17. S×e4 e×f4! 18. Sc5 Tb8
19. Da4 Lb5 20. Dc2 Te8
21. Th3 Dc8

Med siktet inställt på punkten g4.

22. Dd1 Lc4 23. Df3 f×e3
24. f×e3 Tb2 25. Tg3

Även vit vill hota.



25. — Db8 26. Sd7 Te2†

Uppg.

Annars hade följt 27. D×e2 D×g3† 28. Df2 T×e3†.

Anm. för TfS av Bengt Hörberg

Mästarklassen, grupp 1

Nr 80. FRANSKT

L. Larsson (Kristianstad)		K. E. Gannholm (Alva)	
1. e4	e6	2. d4	d5
3. Sc3	Lb4	4. e5	c5
5. a3	L×c3†	6. b×c3	Dc7

En farlig utmaning. I dagens läge anses 6. — Se7 säkrare. Med 6. — Dc7 har Botvinnik förlorat två gånger i de senaste VM-matcherna mot Tal och när en mästare som Botvinnik inte förmår bemästra läget, är det nog säkrast att lägga varianten på hyllan tillsvidare.

7. Dg4 f5 8. Dg3 c×d4

I första VM-matchen spelade Botvinnik 8. — Se7 med fortsättningen: 9. D×g7 Tg8 10. D×h7 c×d4 11. Kd1! Ld7 12. Dh5† Sg6, men då han efter 13. Se2! d3 14. c×d3 La4† 15. Ke1 D×e5 16. Lg5! kom i svårigheter, försökte han i andra macthens 12:e parti 12. — Kd8, men med klent resultat. Efter 13. Sf3 D×c3 14. Ta2 Sbc6 15. Tb2 Kc7 16. Tb5 Th8 17. D×h8! T×h8 18. Lb2 D×f3† 19. g×f3 fick Tal ett fördelaktigt slutspel.

Gannholms metod ser föga förtroendeingivande ut.

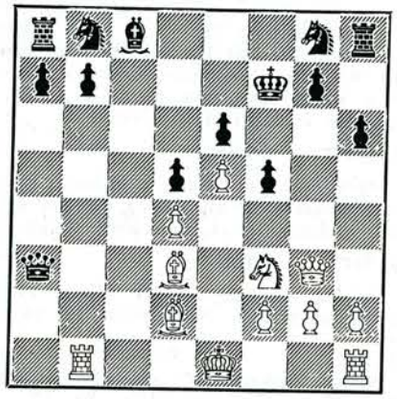
9. c×d4 D×c2?

Ett bonderov som får katastrofala följder.

10. Ld2 Kf7 11. Ld3 Db2
12. Tb1 D×a3 13. Sf3!

Vit har ett förkrossande utvecklingsförsprång och detta listiga drag hade vunnit ytterligare tid, om svart genomskådat det. Nu gör han inte det och då går det som det går.

13. — h6



14. L×f5!

Detta hade Gannholm förbisett. Ställningen blir med ens hopplös. Om 14. — e×f5, så 15. Sg5† med damvinst för vit.

14. — Kf8

Lika hopplöst som allt annat.

15. Lb4† D×b4 16. T×b4 e×f5

17. Sh4 och vit vann lätt.

Anm. för TfS av Bengt Hörberg

Mästarklassen, grupp 3

Nr 81. DAMBONDESPEL

B. Göransson (Västerås)		P. Ozolins (Stockholm)	
1. g3	d5	2. Lg2	Sf6
3. d4	e6	4. Sf3	c5
5. e3	Sc6	6. 0—0	b6
7. b3	Le7	8. Lb2	Lb7
9. Sbd2	0—0	10. Se5	

Spelöppningen har gått i lugna och konventionella banor. Med textdraget inleder vit stridshandlingarna. För båda parter är nu den svåra frågan hur man bäst ska lösa upp spänningen i centrum. Tillsvidare förhåller sig svart passiv och det är nog riktigt, då avslaget S×e5 skulle ge vit den större terrängen och angreppschanser på kungsflygeln.

10. — Tc8 11. f4 Sd7
12. S×c6 L×c6 13. f5!?

En aggressiv framstöt som får en större framgång än den förtjänar.

13. — Lf6

Svart blir bragt ur fattningen och hittar inte det bästa. Både 13. — c×d4 14. e×d4 e×f5, eller genast 13. — e×f5 14. T×f5 Sf6 var starka svar och väl ägnade att slå tillbaka det vita anloppet. Nu däremot får vit vind i seglen.

14. f×e6 f×e6 15. Dg4 De7
16. Tae1!

Ett fint, avvaktande positionsdrag. Härifrån gör tornet stor nytta i de framtida förvecklingarna.

16. — e5

Trots intensivt letande har vi inte lyckats finna någon bra metod för svart att utjämna chanserna, men nu blir det i lättaste laget för vit.

17. c4!

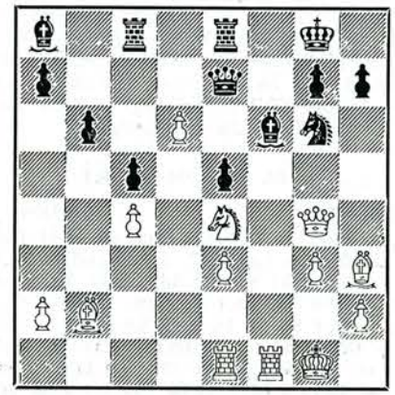
Efter sin lyckade kupp i 13:e draget spelar Göransson mycket starkt och ger inte motståndare någon som helst chans.

17. — d×c4

Bättre motstånd bjöd 17. — Dd6.

18. d5 La8 19. b×c4 Tfe8
20. Lh3 Sf8 21. Se4 Sg6
22. d6 Uppg.

Slutställning:



Anm. för TfS av Bengt Hörberg

Ytterligare partier från SM i TfS nr 7.

Från kandidatturneringen

Nr 82. OREGELBUNDET

Petrosjan		Kortjnoj	
1. c4	c5	2. Sf3	Sf6
3. d4	c×d4	4. S×d4	g6
5. Sc3	d5?	6. Lg5!	d×c4
7. e3	Da5?		

Naturligare förefaller 7. —, Lg7 8. L×c4, 0—0, men även så får vit bättre utveckling och långvarigt övertag. Kortjnojs partianläggning är allt annat än sund.

8. L×f6 e×f6 9. L×c4 Lb4
10. Tc1

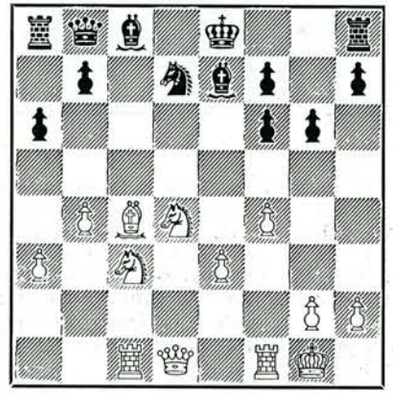
10. 0—0 var väl också bra, ty svart kan näppeligen ge sig in på 10. —, L×c3 11. b×c3, D×c3? 12. Tc1.

10. — a6 11. 0—0 Sd7
12. a3 Le7 13. b4! De5

På 13. —, D×a3 kunde följa 14. Sd5, Ld8 15. Ta1, Db2 16. Ta2.

14. f4! Db8

Naturligtvis går inte 14. —, D×e3† 15. Kh1, varefter det hotar Sd5 och Te1.



15. L×f7† K×f7 16. Db3† Ke8
17. Sd5 Ld6 18. Se6 b5

Något andrum ger ej heller 18. —, Sc5 19. Sf6†, Ke7 (Kf7 20. S×c5†, K×f6 21. Db2†) 20. b×c5, L×e6 21. c×d6†, K×f6 22. Db2†, Kf7 23. Tc7†.

19. Sdc7† Ke7 20. Sd4! Kf8
21. S×a8

Och så finns det folk som påstår, att Tigran Petrosjan inte kan spela angrepp och kombinationer.

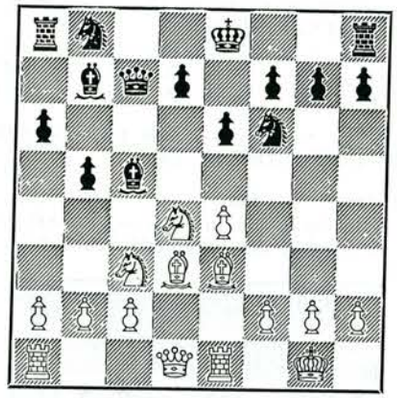
Nr 83. SICILIANSKT

Keres			Benkö
1. e4	c5	2. Sf3	e6
3. d4	c×d4	4. S×d4	a6
5. Sc3	b5		

Detta drag håller Keres för att vara mindre gott.

6. Ld3	Lb7	7. 0—0	Dc7
8. Te1	Lc5	9. Le3	Sf6?

Ger vit tillfälle till avgörande offer. Men ställningen är redan besvärlig för svart. Om 9. —, Se7 ger såväl 10. Dh5 som 10. L×b5 goda chanser och på 9. —, Db6 hade fortsättningen kunnat bli 10. Lf1, Sf6 11. e5, Sd5 12. S×d5, e×d5 13. Dg4 med bra spel för vit.



10. Sd×b5

Går rakt på sak. Frestande var 10. e5, D×e5 11. Sf5, varpå svart ej kan spela 11. —, 0—0 för 12. S×g7!. Men efter 11. —, L×e3 12. T×e3, Dc5 13. S×g7†, Kf8 14. Tg3, Tg8 förefaller det som om svart skulle kunna klara upp situationen.

10. —	a×b5	11. S×b5	Dc6
12. L×c5	D×c5	13. e5	Lc6

Svart förbrukade drygt en timme på detta drag. Starkt i betraktande kom nämligen också 13. —, Se4, som väl är något bättre än textdraget. Vit har då att välja mellan 14. Df3 och 14. T×e4, L×e4 15. Sd6†, Kc7 jämte antingen 16. Dh5 eller 16. L×e4.

14. b4!	D×b4	15. e×f6	

Här missar vit en direkt vinstfortsättning. Det går att spela 15. Sc7†, Kd8 16. S×a8, varpå det av Keres fruktade 16. —, Sg4 vederlägges med 17. Le4!

15. —	Sa6	16. Tb1	Df4
17. f×g7	Tg8	18. Le4	T×g7

Svart kan inte slå två gånger på e4 på grund av Sd6†.

19. Dd4	Kf8	20. g3	Db8

Det hotade D×g7†.

21. L×c6	d×c6	22. Sd6	Da7
23. Df6	Sc5	24. Tb4	Dc7

Om 24. —, D×a2, så avgör 25. Sf5 och på 24. —, Da5 är 25. Teb1 (ev. följt av Dc3) mycket starkt.

25. Ted1	Tad8	26. Tbd4	Td7?

Ytterligare en blunder, dock förklarlig med hänsyn till att svart var i svår tidsnöd.

27. Se8!	K×e8	28. D×g7	Uppg.

Anm. efter A N P

Nr 84. KUNGSINDISKT

Kortjnoj	Geller

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. g3 c6 4. d5 Lg7 5. Lg2 d6 6. Sc3 0—0 7. Sf3 e5 8. 0—0 c×d5 9. c×d5 Sbd7 10. Sd2 a5 11. Sc4 Sc5 12. Sb5 Se8 13. f4 Ld7 14. a4 S×a4 15. D×a4 Sc7 16. S×c7 L×a4 17. S×a8 b5 18. Scb6 e×f4 19. T×f4 Te8 20. e3 Te7 21. Ta3 Tc7 22. S×c7 D×c7 23. Tc4 b×c4 24. S×a4 h5 25. Sc3 h4 26. g×h4 Dd8 27. Ta4 D×h4 28. Ld2 Lh6 29. Ta1 f5 30. Se2 De7 31. Kf2 Dh4† 32. Kf1 D×h2 33. T×a5 De5 34. Ta8† Kf7 35. Ta7† Ke8 36. Ta8† Kf7 37. Ta7† Ke8 38. Ta8† Remi.

Nr 85. KUNGSINDISKT

Filip	Benkö

1. c4 g6 2. d4 Sf6 3. g3 c5 4. d5 d6 5. Lg2 Lg7 6. Sf3 a6 7. a4 e5 8. d×e6 e.p. f×e6 9. Sc3 Sc6 10. 0—0 0—0 11. Sg5 Se5 12. Db3 Da5 13. Se4 Se8 14. Lh3 d5 15. Ld2 d×c4 16. Da3 Db6 17. D×c5 D×c5 18. S×c5 Sc7 19. Sc×e6 S×e6 20. L×e6† Kh8 21. Lc3 h6 22. L×c8 Tf×c8 23. Se6 Lf6 24. Sf4 Kh7 25. Sd5 Lg7 26. Sb6 Te8 27. S×a8 T×a8 28. Tfd1. Uppg.

Nr 86. JUGOSLAVISKT

Fischer	Kortjnoj

1. e4 d6 2. d4 Sf6 3. Sc3 g6 4. f4 Lg7 5. Sf3 0—0 6. Le2 c5 7. d×c5 Da5 8. 0—0 D×c5† 9. Kh1 Sc6 10. Sd2 a5 11. Sb3 Db6 12. a4 Sb4 13. g4 L×g4 14. L×g4 S×g4 15. D×g4 S×c2 16. Sb5 S×a1 17. S×a1 Dc6 18. f5 Dc4 19. Df3 D×a4 20. Sc7 D×a1 21. Sd5 Tae8 22. Lg5 D×b2 23. L×e7 Le5 24. Tf2 Dc1† 25. Tf1 Dh6 26. h3 g×f5 27. L×f8 T×f8 28. Se7† Kh8 29. S×f5 De6 30. Tg1 a4 31. Tg4 Db3 32. Df1 a3 33. Tg3 D×g3 34. Uppg.

Nr 87. FRANSKT

Tal	Petrosjan

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Sf6 4. Lg5 d×e4 5. S×e4 Sbd7 6. S×f6† S×f6 7. Sf3 c5 8. Dd3 Le7 9. L×f6 L×f6 10. Db5† Ld7 11. D×b7 Tb8 12. D×a7 T×b2 13. Ld3 c×d4 14. 0—0 Lc6 15. Da3 Db6 16. Lc4 Tb4 17. Dd3 0—0 18. a3 Ta4 19. Tfd1 Da7 20. Ta2 T×c4 21. Uppg.

Nr 88. DAMBONDESPEL

Filip	Keres

1. Sf3 d5 2. c4 d×c4 3. e3 Sf6 4. L×c4 e6 5. 0—0 c5 6. d4 a6 7. De2 b5 8. Lb3 Lb7 9. Td1 Sbd7 10. Sc3 b4 11. Sb1 Le7 12. Sbd2 0—0 13. Sc4 Dc7 14. Ld2 a5 15. Sce5 S×e5 16. S×e5 Ld6 17. f4 a4 18. Lc4 Tfd8 19. Kh1 Le4 20. Tac1 Db6 21. d×c5 L×c5 22. Sd3 Le7 23. Sf2 Lb7 24. Sd3 Tac8 25. Se5 Le4 26. Ld3 L×d3 27. S×d3 T×c1 28. L×c1 Se4 29. Kg1 Db5 30. Kf1 Dc4 31. Se1 D×a2 32. T×d8† L×d8 33. Dd3 Dd5 34. D×d5 e×d5 35. Sc2 Le7 36. Ke2 Lc5 37. Ld2 b3 38. Uppg.

Nr 89. FRANSKT

Tal	Benkö

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Sf6 4. Lg5 d×e4 5. S×e4 Sbd7 6. S×f6† S×f6 7. Sf3 c5 8. Lc4 c×d4 9. 0—0 Le7 10. De2 h6 11. Lf4 0—0 12. Tad1 Ld7 13. T×d4 Db6 14. Td3 Lb5 15. L×b5 D×b5 16. Se5 D×b2 17. Tg3 Tfc8 18. L×h6 Lf8 19. De3 D×c2 20. Te1 Tc7 21. h3 Tac8 22. L×g7 L×g7 23. T×g7† K×g7 24. Dg5† Kf8 25. D×f6 Dh7 26. Te3 Df5 27. Dh8† Ke7 28. Dh4† Df6 29. Db4† Ke8 30. Db5† Kf8 31. Tf3 Dd8 32. Db4† Ke8 33. Tg3 Tc5 och svart överskred samtidigt betänketiden.

Nr 90. ENGELSKT

Filip	Geller

1. c4 g6 2. g3 Lg7 3. Lg2 e5 4. Sc3 Se7 5. e4 0—0 6. Se2 Sbc6 7. d3 d6 8. 0—0 Le6 9. Sd5 f5 10. Le3 Dd7 11. Dd2 Tf7 12. S×e7† T×e7 13. Sc3 Tf8 14. e×f5 L×f5 15. Tae1 Lh3 16. f4 L×g2 17. D×g2 Tef7 18. Kh1 Lh6 19. Sd5 e×f4 20. L×f4 Lg7 21. g4 Se5 22. L×e5 L×e5 23. h3 c6 24. Sc3 De7 25. T×f7 D×f7 26. Td1 Df4 27. d4 Lg7 28. Se4 De3 29. Kh2 Tf4 30. Uppg.

Nr 91. DAMINDISKT

Petrosjan	Kortjnoj

1. d4 Sf6 2. Sf3 e6 3. c4 b6 4. Sc3 Lb7 5. a3 d5 6. c×d5 S×d5 7. e3 Le7 8. Lb5† c6 9. Ld3 Sd7 10. 0—0 0—0 11. e4 S×c3 12. b×c3 c5 13. Le3 c×d4 14. c×d4 Tc8 15. Da4 Sf6 16. D×a7 L×e4 17. L×e4 S×e4 18. Tfb1 Ta8 19. D×b6 D×b6 20. T×b6 T×a3 21. T×a3 L×a3 Remi.

Nr 92. SICILIANSKT

Tal	Filip

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 c×d4 4. S×d4 a6 5. Sc3 Dc7 6. f4 b5 7. a3 Lb7 8. Df3 Sf6 9. Ld3 Lc5 10. Sb3 Le7 11. 0—0 0—0 12. Ld2 d6 13. g4 d5 14. e5 Sfd7 15. Dh3 g6 16. Sd4 Sc6 17. Se2 S×d4 18. S×d4 Sc5 19. b4 Se4 20. Le3 Tfe8 21. Tae1 Lf8 22. Sf3 a5 23. f5 e×f5 24. g×f5 T×e5 25. f×g6 h×g6 26. S×e5 D×e5 27. c3 a×b4 28. Ld4 Lc8 29. Dg2 Dh5 30. L×e4 d×e4 31. D×e4 Dg5† 32. Kh1 Le6 33. Le5 Td8 34. h4 Dh5 35. Df4 Td3 36. Lf6 Dd5† 37. Kg1 b×c3 38. Te4 Lc5† 39. Kh2 Da2† 40. Uppg.

Nr 93. SICILIANSKT

Keres	Filip

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 c×d4 4. S×d4 a6 5. Ld3 Sf6 6. 0—0 Dc7 7. Sd2 Lc5 8. S2b3 Le7 9. f4 d6 10. Df3 0—0 11. Ld2 Sc6 12. S×c6 b×c6 13. Kh1 e5 14. La5 Db8 15. Lc3 Le6 16. Sa5 Dc7 17. f×e5 d×e5 18. Lc4 Ld7 19. Lb3 Tae8 20. De3 Lc8 21. Sc4 Sd7 22. Dg3 Lc5 23. Tf5 Te7 24. Taf1 h6 25. S×e5 Ld6 26. T×f7 Te×f7 27. T×f7 T×f7 28. L×f7† Uppg.

Nr 94. SICILIANSKT

Geller	Filip

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Le2 e6 7. 0—0 Dc7 8. f4 Le7 9. Le3 Sbd7 10. Lf3 Sb6 11. De2 0—0 12. g4 Sc4 13. g5 Sd7 14. Sf5 Ld8 15. Ld4 f6 16. Kh1 Sdb6 17. g×f6 L×f6 18. L×f6 T×f6 19. S×d6 T×f4 20. S×c4 S×c4 21. e5 Ld7 22. Sd5 Uppg.

Nr 95. SICILIANSKT

Fischer	Geller

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 Sc6 6. Lc4 e6 7. Lb3 Le7 8. 0—0 S×d4 9. D×d4 0—0 10. f4 b6 11. Kh1 La6 12. Tf3 d5 13. e×d5 Lc5 14. Da4 Lb7 15. Le3 e×d5 16. Ld4 Te8 17. Td1 Sg4 18. h3 Dh4 19. Tdf1 L×d4 20. D×d4 Tad8 21. S×d5 L×d5 22. L×d5 Sf6 23. c4 Td7 24. Te3 Ted8 25. De5 h6 26. Lf3 Td2 27. b4 Tf2 28. Tee1 T×f3 29. T×f3 Te8 30. D×e8† S×e8 31. T×e8† Kh7 32. c5 Df6 33. Te1 b×c5 34. b×c5 Db2 35. Tff1 D×a2 36. c6 Da5 37. Tc1 Dc7 38. Tfd1 g5 39. f×g5 Kg6 40. g×h6 K×h6 41. Td6† Kg7 42. Td4 Kg6 43. Ta4 Uppg.

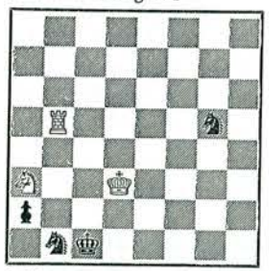
★

Under en turnering blev Koltanowski, som var kvalitet under, tillfrågad om han offrat eller tappat. "Det vet jag inte än", svarade K., "Om jag vinner, var det ett offer, om jag förlorar, var det bortsättning."

Studier

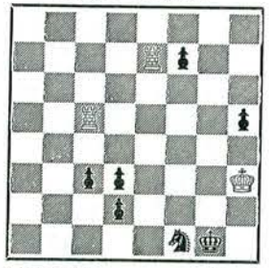
Bidrag och lösningar till E. UHLIN, Ivar Claessons gata 7 A, Kungälv.

1047. E. Granlund, Borlänge. Ny version av 917. Original



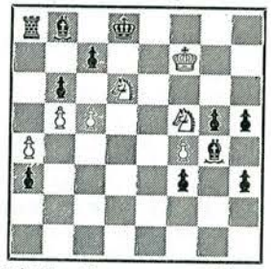
3+4=7 Vinst

1048. E. Granlund, Borlänge. Original



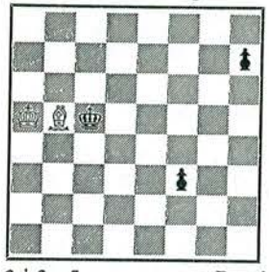
3+7=10 Remi

1049. A. Åkerblom, Avesta. Original



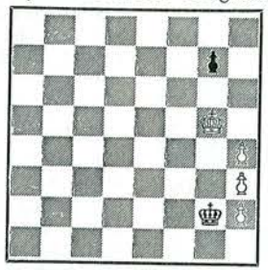
7+11=18 Vinst

1050. J. Griesmann, Frankrike. Original



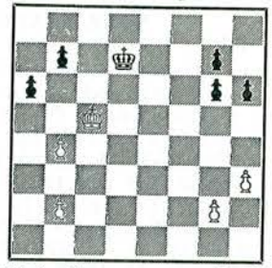
2+3=5 Remi

1051. Dr A. Mandler, Tjeckoslovakien. Original



4+2=6 Vinst

1052. H. Rombach, Kanada. Original



5+6=11 Remi

Lösningsfrist för studierna i 6/1962 till 1/10 1962.

Lösningar till 1012—1013 i TfS 1/1962

1012. Holaszek—Jakobsen, Haag 1961 (Kd3, Lb4, Ba6, f4, g5, h4—Kd5, Lb6, Bd4, f5, g6, h7. Vinst.) 1. La5, La7 2. Ld8!, Kc6 (bäst) 3. Lf6, Kd5 4. Le5 (en intressant löparmanöver, som bringar svart i dragtvång) 4. —, Lc5 5. Lb8, Kc6 6. Kc4, Lb6 7. Le5, d3 8. K×d3, Lf2 9. Kc4, Le3 10. Lb8, Kb6 11. a7, Kb7 12. Kd5 och svart vinner.

1013. Kinnmark—Pfleger, Haag 1961, i diagrammet med ombytta färger. (Ke2, La4, Ba6, g2, h3—Ke4, Sc8, Be3, g5, h4. Vinst) 1. Lc2†!, Kf4 2. Kd3, Sa7 3. La4!, g4 4. h×g4, K×g4 5. K×e3, Kg3 6. Kd4!, K×g2 7. Kc5, h3 8. Kb6, Sc8† 9. Kc7, Se7 10. a7, Sd5† 11. Kf3, a8D och vinner.

Lösning till studie 1016, TfS 2/1962

Nr 1016 (Bondarenko). Ke8, Ba3, b3—Ke6, Ba4, b5. Vinst. Författarens mening torde vara 1. b4, Kd6 2. Kd8, Kc6 3. Kc8, Kd5 4. Kc7, Kc4 5. Kc6, Kb3 6. K×b5, Ka3 7. Kc4!, Kb2 8. b5, a3 9. b6, a2 10. b7, a1D 11. b8D† i avsikt att uppnå en känd vinstställning, men svarts kung kan hålla sig borta från de kritiska fälten och håller remi: 11. —, Kc1! 12. Df4†, Kb1! 13. Df5†, Ka2! 14. Da5†, Kb1! osv.

Lösningen till studie 1017 TfS 2/1962 (Peckover) kan vi tyvärr ännu ej meddela, eftersom författaren deltar med denna studie i en turnering i "Italia schaccistica". Peckover, som f. ö. förestår studiespalten i den nystartade "American Chess Quarterly", har bett oss vänta med att publicera lösningen, till dess att domslutet i den italienska studieturneringen är klart. Detta hindrar icke, att TfS-lösare kan försöka sig på denna ovanligt fina dragtvångsminiatyr. Lösningsfrist densamma som för originalbidrag i detta nummer.

Lösningar till 1018—1020 i TfS 2/1962

1018. Burn—Aljechin, Karlsbad 1911 (Ka5, Sb4, Bc3, d4, e5, f4, h4—Kb7, Ld7, Bc4, d5, e6, g6, h5. Vinst) 1. Sa6, Lc8 2. Sc5† och löparen blir patt. 1. —, Le8 2. Sc5†, Kc6 3. S×e6, Ld7 4. Sg5, Lf5 5. Kb4, Lg4 6. Ka3, Kd7 7. Sf7, Le6 8. Sd6, Kc6 9. Kb2, Lg4 10. Kc2, Ld7 11. Kd2, Ke6 12. Ke3, Lh3 13. f5† och vit vinner.

1019. H. Jansson—S. Jansson, 1937. Ur "Bergslagsschack" 1938, s. 28. (Kd4, Sc5, Ba3, b4, e5, f4, g5, h4—Kb6, Lf7, Ba6, b5, e6, g6, h5. Vinst.) 1. S×a6, K×a6 2. Kc5, Kb7 3. Kd6, Le8 4. Ke7, Lc6 5. K×e6, Kc7 6. Kf7, Kd8 7. K×g6, Le8† 8. Kf6 och vinner. Eller 2. —, Le8 3. Kd6, Kb6 4. Ke7, Lc6 5. K×e6, Kc7 6. Kf7!, Le4 7. e6, Kd6 8. e7, Lc6 9. e8D, L×e8 10. K×e8, Ke6 11. Kf8 med vinst. Som R. Nilsson, Kalmar påpekat, vinner i denna ställning utan svart f-bonde det direkta 1. Sd3, Kc6 2. f5!, e×f5 3. e6, L×e6 4. Se5† osv.

1020. Thernblom—Uhlin, korr.parti 1941 (Kd4, Sc5, Ba3, b4, d3, e5, f4, g3, h4—Kb6, Lg8, Ba6, b5, d5, e6, f5, g6, h5. Vinst.) 1. S×a6, Kc6 2. Sc5, Kb6 3. Kc3, Kc6 4. Kb3, Kb6 5. a4, b×a4† 6. K×a4, Lf7 7. d4, Le8† 8. b5! och vinner. Om 5. —, Kc6, så 6. a5, d4 7. Kc2, Lf7 8. Sb3, Kd5 9. a6, Le8 10. Sa5, Lc6 11. Sb7!.

Lösningar till studierna 1027—1028 i TfS 3/1962

1027 (Krenzisky) Ke7, Sc1, Bg2, h4—Kh6, Bc2, f6, g5, h7. Vinst. 1. g4!, g×h4 2. K×f6, h3 3. Se2 (även Sd3), h2 4. Sf4 och 5. g5 matt. På 3. —, c1D följer 4. S×c1, h2 5. Se2, h1D 6. g5†, Kh5 7. Sg3†. 1. —, Kg6 besvaras med 2. h5†, Kh6 3. Se2 (även Sb3), Kg7 4. Ke6, Kh6 5. Sd4!. Vits springare är mycket vital och rörlig i denna nätta bagatell av nestorn bland svenska studiekompositörer.

1028 (Koppelomäki) Kb4, Te5, Lc8, Lc5, Sb5, e6—Kb8, Ld5, Ba7, a2. Svart vid draget. Vit vinner. 1. —, a5† 2. K×a5, a1D† 3. Kb6, D×e5 4. Ld6†, K×c8! 5. Sa7†!, Kd7 6. Sc5†!, K×d6 7. Sc8 matt!!. Eller 4. —, D×d6 5. S×d6 (hotar 6. Sd8 och 7. Sc6†) Lb7! 6. Sd8 (även Sd4), L×c8 7. Sc6†, Ka8 8. Sb5 (eller Se8) jämte 9. Sc7 matt. — Författarens mening är givetvis, att det efter 1. —, a1D uppstår en teoretisk vinstställning för vit. Vår flitige lösare, Ragnar Nilsson, Kalmar, är oviss om vits möjligtheter att praktiskt bevisa detta, men efter 1. —, a1D 2. L×a7†, K×c8 3. T×d5, Kb7! 4. Sc5†, Kc8 5. Lb6! lär svart inte klara sig.

ADOLF HERBERG DÖD

Den i München bosatte problemisten och studieförfattaren Adolf Herberg avled den 16/2 1962 i en ålder av 65 år. Han gjorde sig ett namn långt utanför sitt lands gränser med sina genomarbetade och finslipade studier och utmärkte sig dessutom genom självständighet och originalitet. TfS studiespalt räknade Herberg som bidragsgivare, men flertalet av sina alster publicerade han i "Deutsche Schachzeitung", där han var en högt skattad medarbetare.

Nordiskt nytt

Finlandsmästerskapet

Årets turnering spelades i Helsingfors under tiden 31/5—15/6. Nästan alla toppspelare var med och kampen var till en början mycket jämn. Ojanen var i början inte i bästa form och fick i de tre första ronderna två remier och förlust mot Rantanen, som ansågs vara hans farligaste konkurrent, sedan undertecknad visat osäker form och spelat för många remier. Rantanen höll dock inte i det långa loppet och ett nederlag mot Pastuhoff gjorde slut på hans möjligheter. Ojanen spelade mycket skarpt och tog betydande risker, men han klarade sig i alla farliga situationer och vann som regel. I de bägge sista ronderna kunde han nöja sig med remi.

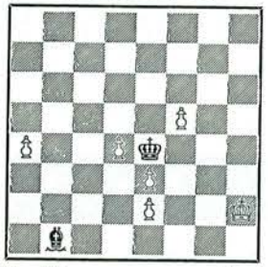
Ingen hade räknat med att Räisä skulle placera sig så högt, sedan han under turneringens första hälft förlorat mot både Ojanen och Böök, men mot slutet mötte han lättare motståndare och skötte sina partier med stor säkerhet. Räisäs styrka är hans utomordentliga teorikännedom. Bland de finska mästarna är han den främste variantkännaren.

Niemelä spelade som vanligt, förlorade mot de bästa och vann nästan allt mot de svagare. Westerinens och Koskinens prestationer var kanske en aning svagare än väntat, medan Pastuhoff med sin enorma seghet klarade sig bra. Freds resultat är

Forts. på sid. 189

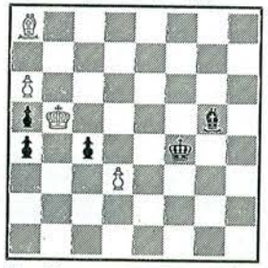
DOM I SVERIGES 2:a KOMPOSITIONSMÄSTERSKAP FÖR STUDIER (Åren 1954—56)

Folke Pettersson
2 pr. TfS 1954
1 plats (20 p.)



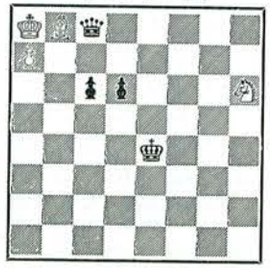
(1—5) Vinst

Folke Pettersson
1 hed.omn. TfS 1954
2 plats (19 p.)



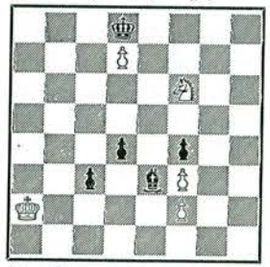
(2—7) Vinst

Axel Åkerblom
3 hed.omn. Sao Paulo 1955—56
3 plats (18 p.)



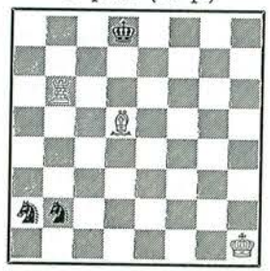
(9—3) Remi

Alexander Hildebrand
3 pr. Finlands Schackförbund 1955
4 plats (17 p.)



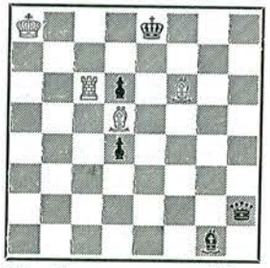
(6—8) Remi

Alexander Hildebrand
TfS 1955
5 plats (16 p.)



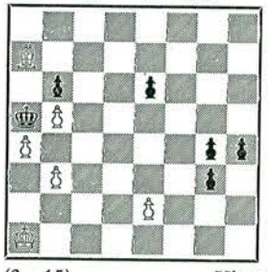
(8—6) Svart börjar Vinst

Axel Åkerblom
TfS 1956
6 plats (15 p.)



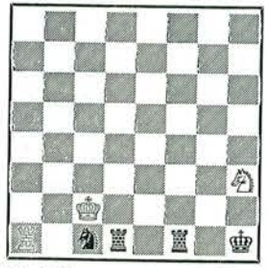
(13—2) Vinst

Axel Åkerblom
TfS 1956
7 plats (14 p.)



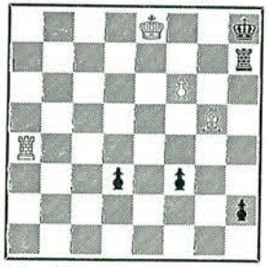
(3—15) Vinst

Alexander Hildebrand
Problem 1956
8 plats (13 p.)



(5—13) Remi

Kjell Runquist
3 hed.omn. TfS 1954
9 plats (12 p.)



(14—11) Remi

I tävlingen om Sveriges II:a kompositionsmästerskap för studier (publiceringsåren 1954—55—56) deltog 40 kompositioner. Dessa har under nämnda år varit publicerade i svensk och utländsk press, där en del av dem blev prisplacerade. På grund av inkorrekthet uteslöts 2 studier. Studierna bedömdes i samråd med de ryska studiekomponisterna F. Bondarenko och V. Rudenko, som placerade dem allt efter deras kvalitet i en rankinglist. På samma sätt förfor den andre domaren — A. Dunder, Finland. Därefter summerades placeringarna och den studie som fick den högsta placeringssiffran kom på första plats. Guld- och silvermedaljen gick denna gång till Folke Pettersson och bronsmedaljen till Åkerblom. (Vi ber författarna att ta kontakt med förre studiered. A. Hildebrand för erhållande av utmärkelserna.)

Kompositionsmästerskapet gällde dock inte de enstaka studiernas placering utan den i genomsnitt framgångsrikaste komponisten. Denne fick man fram genom att summera de 20 främstplacerade studiernas poäng (1 plats — 20 poäng, 2 pl. — 19 p. osv.), vilket gav följande resultat:

1)	A. Hildebrand	65 p.
2)	A. Åkerblom	47 p.
3)	F. Pettersson	39 p.
4)	K. Runquist	36 p.
5—6)	A. Bergdahl	8 p.
5—6)	A. Ericsson	8 p.
7)	S. Clausén	5 p.
8)	O. Rova	2 p.

De tre i mästerskapet främst placerade författarna erhåller bokpriser.

Studiernas kvalitet ansågs av de ryska domarna vara mycket god, med 5—6 mycket originella alster och övriga med mera kända motiv, men i ny framställningsform.

Siffrorna inom parentes under varje studie anger domarnas placeringssiffra. Den första siffran är de ryska domarnas platssiffra och den andra den finske domarens platssiffra. Vid lika platssiffror (summering av de två placeringssiffrorna) avgjordes studiens placering av den lägsta siffran, oavsett vilken domare som givit den.

Till sist vill vi tacka domarna för deras stora arbete och det intresse de visat för tävlingen!

LÖSNINGAR (huvudvarianter)

1) 1. f6 La2 2. d5! L×d5 3. a5 Kf5 4. e4†! K×e4 5. a6 Kf5 6. e4†! K×e4 7. a7 och vinner. Eko i 4:e och 6:e draget.
2) 1. a7 a3 2. Lg2! a2 3. a8D a1D 4. De4† Kg3 5. Df3† Kh2 6. Dh3† Kg1 7. Dh1† o. vinner. 1. — c3 2. Lf3! c2 3. a8D c1D 4. De4† Kg3 5. Dg4† Kf2 6. Dg2† Ke3 7. D×g5† o. vinner. Tematiska förförelser: 1. Lf3? a3! och 1. Lg2? c3!
3) 1. Sf7! Kd3 2. S×d6 Dd7 3. Sc4!! K×c4 4. Lc7 Dc8† 5. Lb8 Da6 6. Lc7 Db5 7. Lb6 c5 8. Kb7 =
4) 1. Kb3 d3! (eller A) 2. K×c3 Ld4† 3. K×c3 L×f6 4. Ke4 Lg5 5. Kf5 Lh6 6. Ke6! Lf6 7. Ke5! Lh6 8. Ke6 = eller 8. —, Kc7 9. Ke7! Lg5† 10. Ke6 Lh4 11. Kf5 Lg3 12. Kg4! Lh2 13. Kh3 Lg1 14. Kg2 = A) 2. Se4 Lh4 3. Sc5! Lf6 4. Sd6† K×d7 5. S×f4 Kd6 6. Sd3 — positionell remi.
5) Svart börjar. 1. —, Sa4! 2. Td6! Kc7! 3. Tc6† Kd7 4. Ta6 S2c3 5. Lc6† Kc7 6. L×a4 Kb7 7. Ta5 Kb6 8. Ta8 Kb7 9. Lc6†!! K×c6 10. Tc8† o. vinner.
6) 1. Tc7 Dh6 2. Lc6†! Kf8 3. Le7† Kg8 4. Ld5† Kh8 5. Tc8† Kh7 6. Le4† Kg7 7. Lf8†! o. vinner. 1. —, Dh5 2. Lc6†! Kf8 3. Tc8† Kf7 4. Le8† osv. ±; 1. —, Dh3 2. Lf7†! Kf8 3. Lg7†! K×g7 4. Le6† osv. ±; 1. —, Df4 2. Lc6†! Kd8 3. Lg7†! Kg8 4. Ld5† Kh7 5. L×e5† osv. ±; 1. —, Dg3 2. Lc6† Kf8 3. Le7†! Kg8 4. Ld5† Kh8 5. Lf6±.
7) 1. Kb2! Kb4 2. Lb8 Kc5 3. Kc3! Kd5 4. Kd3 e5 5. e4† Ke6 6. Ke2 h3 7. Kf1 g2†! 8. Kg1! g3 9. a5 Kf6 10. a×b6 ±. På 8. Kf2? följer 8. —, g3† 9. Kg1 Kf6! 10. a5 Kg5 11. a×b6 Kg4 12. L×e5 Kf3 13. L×g3 S×g3 14. h2 matt!
8) 1. Sf2† T×f2 2. K×d1 Sa2 (3. Ke1? Kg1 4. Td1 Sc3 5. Td2 Tf1 matt.) 3. Tb1! Sc3† 4. Ke1 Kg1 (4. —, Te2† 5. Kf1!) 5. Tb2! T×b2 — patt.
9) 1. Ta1 h1D 2. T×h1 T×h1 3. f7 Te1† 4. Le3!! T×e3† 5. Kf8 likg. — patt.

A. Hildebrand

Finlandsmästerskapet

Forts. från sid. 187

poängmässigt mycket sämre än hans spel i turneringen. Mot de bättre spelade han ofta överraskande starkt, men han hade svårigheter att ställa in sig på rätt sätt mot de spelare, vilka han enligt vad man allmänt väntade borde vinna över.

Arbetarschackförbundets mästare Toumainen är en ung spelare, som klarade sig ganska bra i sin första starka turnering.

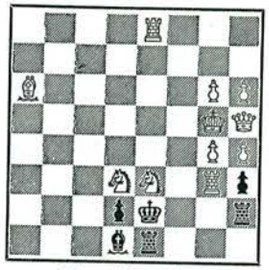
Slutresultat: K. Ojanen 9 ½, U. Räisä 8 ½, E. Böök, I. Niemelä och M. Rantanen 8, H. Koskinen, O. Pastuhoff och H. Westerinen 7, A. Fred, I. Solin och I. Toumainen 5 ½, T. Ketonen och V. Pulkkinen 4, A. Lahti 3 ½.

E. Böök

Problem

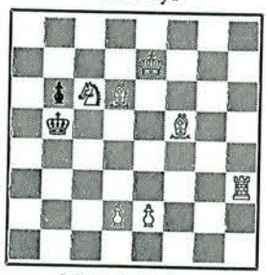
Bidrag och lösningar till BROR LARSSON Kungstensgatan 63, 4 tr., Stockholm Va.

11461. Bengt Ingre
Farsta



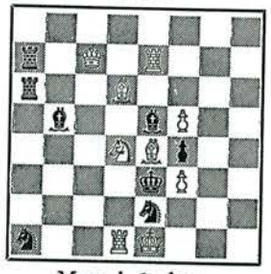
Matt i 2 drag

11462. Edvin Karlsson
Gräsmyr



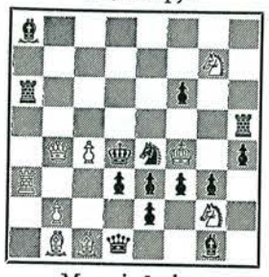
Matt i 2 drag

11463. Efrén Petite
Oviedo



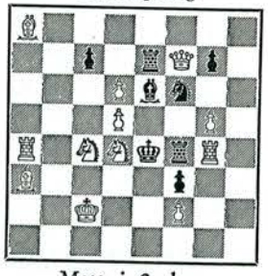
Matt i 2 drag

11464. Aleksander Popovski, Skopje



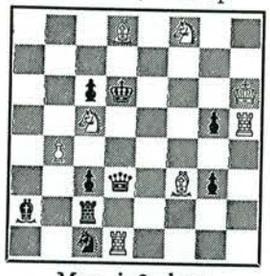
Matt i 2 drag

11465. E. Wennick
Hälsingborg



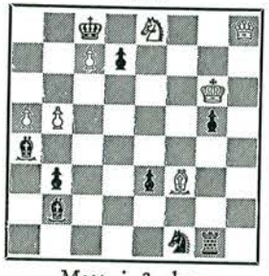
Matt i 2 drag

11466. Gustaf-Adolf Ekestubbe, Skurup



Matt i 3 drag

11467. Åke Ericson
Nora



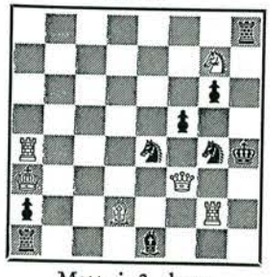
Matt i 3 drag

11468. Karl Melberg
Högli



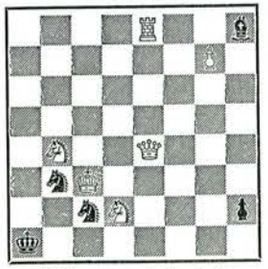
Matt i 3 drag

11469. Axel Åkerblom
Avesta



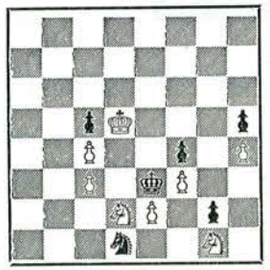
Matt i 3 drag

11470. Henrik Eriksson
Stockholm



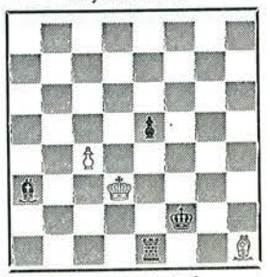
Självmatt i 3 drag

11471. Anders Uddgren
Sösdala



Hjälpmatt i 3 drag
(Skenspel)

11472. Carl-Philip Nilsson
Nynäshamn



Hjälpmatt i 4 drag
3 lösningar

Lösningsfrist 1/10 1962.

Lösningar till problemen 11421—11432, häfte 3

11421 (Ahues). 1. S2d3? Sb3 (Se4) 2. Tc4 (e3) men 1. — Dc2! Lösn. 1. Sc4 Sb3 (Se4) 2. Td3 (D×d5). Flera svarta självavskärningar är problemets huvudinnehåll (AG). *11422 (Amirov).* 1. b4 men även 1. Dg4 varför svart Bh5 bör tillfogas. *11423 (Jönsson).* 1. Sd5. Bil. 1. Ke7. Vi återkommer senare till detta problem. *11424 (Svedberg).* 1. Kh3. Ett litet fynd (GJ). Vit K spelar huvudrollen (GAE). Originellt och oförskämt roligt (CPN). *11425 (Tresowski).* 1. D×d6 men också 1. S×d3 och 1. Sd5. *11426 (Wester).* 1. Sg4. Också ett tema (EK). Lyckad pjäsfångst (AKA). *11427 (Hageman).* 1. D×h2 T×h2 (T×b3) 2. a8S (D×a2). Lösningen påminner osökt om ett partislut (AG). Fängslingen av Tb3 gör en viss effekt men ligger också nära till hands (GAE). *11428 (Hellström).* Skenspel 1. — Ke6 2. Sf3 3. Sh4. Lösn. 1. Lh4 Ke6 2. Sc6 3. Se7. Nätt dragplikt (GN). Här fanns mycket att pröva innan man hittade nyckeln (CIH). Förf. har sänt en omarbetning med betydligt rikare innehåll: Kb3 Te3 Lh3 Se4 Bc4 d2 g5 — Kf4 Bb4 c5 c6 c7. 3‡. Skenspel 1. — Ke5 2. S×c5 o. s. v. Lösning 1. Lc8 Ke5 2. Sf2. *11429 (Ingre och Knöppel).* 1. Sa6? T×c3! 1. Sc6? T×e3! Därför 1. g4 (2. Te7) d×c3 (d×e3 S×c3 La2 Sf4) 2. Sa6 (Sc6 Sc6 S×d3 e×f4). Svarts många försvarsdrag ger trean ett gott innehåll (AG). Inledningen är ytligt sett ett "enkelt" drag men idén ligger på djupet (CIH). Ett av de bättre problemen (EK). *11430 (Åkerblom).* Förspel 1. — d3 2. e3. Lösn. 1. Kb2 c3 (d3) 2. S×c3 (Kc3). B-halvlåsning med modellmatter. Tillknäppt men de båda varianterna goda (AKA). En verkligt originell B-half-pin (GAE). *11431 (Ahlgren).* Bortfallet av en svart Bf4 vållade extra svårigheter men de flesta lösarna klarade spelföringen ändå. 1. Kg2 e×f3 2. K×f3 Ta3 3. Ke4 c×d5 4. K×d5 Lc6 5. K×c6 Ta6 6. Kb7 Tb6 7. Ka8 8. Th1. Till problemet har författaren skrivit "Sagan om kungen som inte kunde bli rädd", en mycket spännande rövarhistoria men tyvärr för lång att här publiceras. En roande K-vandring. *11432 (Lundgren).* 1. Ld5 Se5 2. Te4 Sf3. 1. Th5 Se7 2. Td5 Sc6. 1. Th5 Sf4 2. Te5 e3. Svarta pjäserna avskära varandra i denna estetiskt tilltalande hjälpmatt (CPN). Häftets bästa. Miniatyr och många former (MS). Bd2 bör flyttas till f2 så att modellmatter uppstår.

Boknytt

Värnamo Schacksällskaps jubileumsskrift

I anslutning till fyrtioårsfirandet har Värnamo SS utgivit en illustrerad jubileumsskrift, vari berättas om sällskapets tillblivelse och utveckling. Initiativtagare vid föreningsbildningen var förre föreståndaren vid Wärnamo Folkhögskola, Axel A:n Rydbeck. Konstituering skedde den 5 november 1922 och redan år 1924 hade man nått ett medlemstal på c:a 40. Tre av dessa (Anders Andersson, Eric Fasthén och Olle Karlsson) är fortfarande med och tillhör enligt skriften än i dag de säkrare korten vid tävlingsspel. Detta påstående verifieras av att Gideon Ståhlberg, som under jubiléet gästat Värnamo för en simultanmatch, förlorade mot Fasthén och Karlsson.

Häftet är rikt illustrerat. Utsökt är en bild från Ståhlbergs simultanmatch och f.ö. presenteras föreningens stöttepelare i bild. Jubileumsarrangemangen refereras.

E. Ä.

Korr-schack

Pristagare i SSKK-turneringar:

1:68: 1. A. Nyström, Norsjö
2. E. Wihlén, Hägersten
1:69: 1. B. Svensson, Malmö
2. K. Viklund, Borås
1:75: 1. R. Widholm, Stockholm
2. E. Andersson, Motala
2:6: 1. I. Åkerlund, Katrineholm
2. B. Nilsson, Bandhagen
2:7: 1. P. Larsson, Långshyttan
2. E. Skoog, Segeltorp
2:8: 1. I. Bohlin, Motala
2. Å. Dahlin, Härnösand
2:9: 1. S. Eriksson, Uppsala
2. P. Bergström, Bromma
2:10: 1. H. Eimar, Enskede
2. E. Ivarsson, Runhällen
2:13: 1. B. Nilsson, Bandhagen
2. J. Westin, Härnösand
3:89: 1. B. Åhlund, Nyhammar
2. E. Johansson, Alvesta
3:94: 1. O. Sjöström, Grisslehamn
2. A. Lindström, Borlänge
3:95: 1. A. Sjunnesson, Rydal
2. G. Hansson, Sollefteå
3:97: 1. V. Olsson, Dalarö
2. A. Nicklasson, Olofström

Startavgifter för SSKK-turneringar:

Klass 1: 12:— kr.
Klass 2: 10:— kr.
Klass 3: 7:— kr.

SSKK-bulletinen med resultat, partier m.m. kostar pr år kr. 3:—. Alla avgifter betalas till E. Gärdéus, Mariestad, postgiro 5 20 52. Angiv spelklass på postgirokupongen; någon annan anmälan erfordras ej.

Internationellt:

Nordenmästerskapet 1960 blev en segsliten historia: det lyckades för Bertil Wikström, Laxbäcken, att genom vinst i det sista partiet nå samma poäng som P. Korning, Danmark (7—2). En särspelsmatch på 2 partier har påbörjats.

Finalerna i Europa-cupen startade den 20 maj. I mästarklassen deltar Arne Ericson, Stockholm, som har att bekämpa 12 mycket starka motståndare, däribland danskarna Julius Nielsen och K. Stoltze. Ericson gjorde för övrigt den unika prestationen att vinna t v å semifinalgrupper!

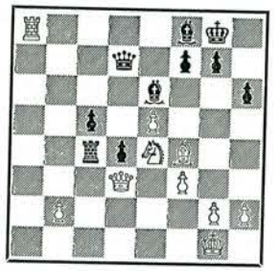
I ICCF:s lagolympiad IV, final, noterar vi följande svenska resultat hittills:

bord 2: Eric Arnlind: 1—0 (mot tysken W. E. Kunerth)
bord 3: Sten Isaksson: 3½—1½ (vinster mot Cherta, Spanien, och From, Danmark, remier mot Szily, Ungern, Fabricius, Västtyskland, och Pietzsch, Östtyskland)
bord 4: Bertil Wikström: ½—½ (spanjoren J. Mora)
bord 5: Olle Smith: 1—0 (mot dansken Martsum)
bord 6: Rune Strand: 1—1 (remier mot de Marimon, Spanien, och A. O. Jensen, Danmark)

Belgiens KS-mästerskap vanns av J. Coolen, på samma poäng som tvåan G. Bondelet (6½—1½).

Ett snapshot från korr-matchen SSKK—Sovjet:

I. Asaritis



Hj. Landgren, Malmö

Landgren överlistar nu hastigt och lustigt sin kände motståndare (bl. a. deltagare i pågående VM-semifinal V):

29. L×h6!	**f5!**
30. Sf6†!	**g×f6**
31. T×f8†	**Kh7**
32. T×f6	**Tb4**
33. Dd2	**Uppgivet**

TILL DIG SOM VILL OPP . . . !

Lyssnar Du med spänning efter brevbärarens steg och blir Du glad när det smäller i brevlådan? . . . Inte . . . ? ?

Lär Du Dig spelöppningsteori, slutspelsteknik och mittspelsstrategi samtidigt som Du har väldigt skojigt? . . . Inte . . . ? ?

Du spelar alltså inte korrespondensschack!

Den skadan är lätt reparerad: sänd 10:— kr till postgiro 5 20 52, E. Gärdéus, Mariestad, så får Du inom kort startbrev för en 7-mannagrupp, spelregler, och resultat för ett år.

Är det besvärligt? Bara för den som tycker att sex spännande korrespondenspartier med frikostigt tilltagen betänketid är något besvärligt!

Lycka till!

Sveriges Schackförbunds Korrespondensschack-Kommitté (SSKK)

TIDSKRIFT FÖR SCHACK erbjuder

äldre årgångar av Tidskrift för Schack

Vid beställning för minst 10 kronor är leveransen portofri.
Vid beställning av minst 10 årgångar lämnas 15 % rabatt på nedanstående priser.

Årgång	Pris	Årgång	Pris	Årgång	Pris
1907	10 kr	1921	6 kr	1932	6 „
1908	10 „	1922	6 „	1934	15 „
1910	8 „	1923	6 „	1954	10 „
1911	8 „	1924	6 „	1955	10 „
1912	8 „	1925	4 „	1956	10 „
1913	8 „	1926	4 „	1957	10 „
1914	8 „	1927	4 „	1958	10 „
1915	10 „	1928	4 „	1959	10 „
1916	10 „	1929	6 „	1960	12 „
1919	8 „	1930	8 „	1961	12 „
1920	6 „	1931	6 kr		

Beställningar kan göras hos Tidskrift för Schack, Box 7123, Göteborg 7, eller genom insättning på postgiro nr 60 46 34.

Utnyttja detta tillfälle
att för en billig penning
förkovra Ditt schackbibliotek

TIDSKRIFT för SCHACK

Sveriges Schackförbund

Sveavägen 163, Stockholm Va. Tel. 33 40 30

Ordförande:	F. Rogard, Kungsträdgårdsgatan 16, Stockholm C, tel. 23 42 70
Vice ordförande:	J. E. Ekelund, Nygatan 66, Örebro, tel. 11 59 27
Skattmästare:	O. Carlberg, Skolgatan 44 A, Örebro, tel. 11 78 90 (postgiro 2122)
Rikslotteriet:	Verkst. ledamot O. Carlberg, Box 2048, Örebro, tel. 11 78 90
Allsvenska serien:	Överledare J. E. Ekelund (se ovan)
Korr-schack:	Turneringsledare E. Gärdéus, Vasav. 19, Mariestad (postgiro 52052) Sekreterare A. E. Axelson, Box 6060, Linköping 6
Ungdomsschack:	Riksinstruktör U. Körling, Sveavägen 163, Stockholm Va

BOKFONDEN ERBJUDER:

Nr 1	SSF:s årsbok 1917	Kr 2:—
2	„ 1918	2:—
3	„ 1919	2:—
4	„ 1920	2:—
5	„ 1921	1:50
6	„ 1922—23	1:—
7	„ 1924	1:—
8	„ 1925—26	1:—
9	Nordiska Schackkongresserna 1897—1899—1910	6:—
10	„ Stockholm 1905	4:—
11	„ Köpenhamn 1907	3:—
12	„ Stockholm 1912	6:50
13	„ Köpenhamn 1916	3:—
14	„ Kristiania 1917	2:50
15	„ Göteborg 1919	2:—
16	Nordisk Schacktid. okt. 1929	1:—
17	„ nov. 1930	1:—
18	Schacklandskamperna 1948	5:—
19	Danske Skakopgaver	1:—
20	Ludvig Collijn 1878—1928	2:—
21	Ludvig Collijn till minne	1:50
22	E. Carlén: Schackspelet i Sverige	3:50
23 A	K. Richter: Schackkavalkad del I, bunden	6:75
23 B	K. Richter: Schackkavalkad del II, bunden	6:75
24	R. Spielmann: Karl Schlechter	4:—
25	P. S. Leonhardt: Zur Spanischen Partie	2:—
26	Hans Kmoch: Rubinstein vinner	7:—
27	S. Tarrasch: S:t Petersburgsturneringen 1914, bunden	8:—
28	Moskva 1951, bunden	7:50
29	Saltsjöbaden 1952, bunden	12:—
30	Göteborg 1955, bunden	22:50
31	Zürich-Moskva 1953, bunden	20:—
32	Collijns stora lärobok, häftad	12:—
33	Collijns lilla lärobok, bunden	4:—
34	Samuel Lloyds problem, häftad	3:—
35	Aftonbladets problemturneringar, häftad	1:50

Rekvisitioner insändas till J. E. Ekelund, Nygatan 66, Örebro, varvid ovannämnda beställningsnummer torde användas. Betalning till Sveriges schackförbunds postgiro 2122, Örebro.

Vid samtidig beställning av böcker till ett värde av minst kronor 100:— erhålles 10 % rabatt.

Ett utmärkt tillfälle för den som vill utbygga sitt schackbibliotek!

SVERIGES SCHACKFÖRBUND

VÄSTERGÖTLANDS TRYCKERI, SKARA 625140